

Ekonomické dopady koronavirové krize (a vzhled do našich peněženek v dalších letech)

Daniel Münich

Trendový profil osob s laboratorně prokázaným onemocněním COVID-19

Už dvacítka „anticovidích“ studií

Jsou tomu dva měsíce, kdy IDEA, akademický think-tank při CERGE-EI, spustil agendu *IDEA anti COVID-19*. V rámci ní vzniklo již dvacet studií představujících poznatky z nejrůznějších oblastí moderní ekonomie relevantní v kontextu boje proti této epidemii.

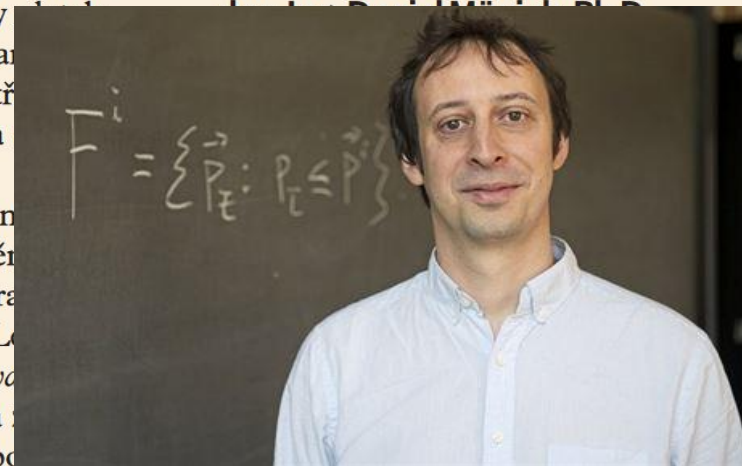
Vše obrazně řečeno odstartoval e-mail od kolegy Jakuba Steinera (nositele ERC grantu, který působí v CERGE-EI a na Curyšské univerzitě) ze 14. března, který dobře vystihuje celý příběh.

„Dane, našel jsem velmi kvalitní text o ekonomice epidemií od Kevina Bryana. Vysvětluje v něm standardní epidemiologický model z pohledu teorie her v kontextu covid-19 krize. Co si myslíš o návrhu: rychle to přeložit do češtiny a jako studii IDEA široce sdílet skrze sociální síť... Jde o to, rychle v českém prostoru vysvětlit, že ekonomické motivace a externality budou důležité pro zvládnutí epidemie. Ve veřejné diskusi během krize by to mohlo být velmi užitečné. Do kopie dávám naše tři mladší kolegy. Pokud si text rozdělíme a já to zrediguji, tak to lze stihnout do 24 hodin.“ stálo ve Steinerově e-mailu.

A již 18. března byla na světě první z řady studií *Ekonomie společenského odstupu pro každého: Případ covid-19* s posvěcením původního autora a obsáhlým laickým shrnutím. Další – již původní studie – na nejrůznější témata následovaly v rychlém sledu. Do práce se postupně zapojily desítky vědců a doktorandů jak z CERGE-EI, tak dalších českých i zahraničních výzkumných pracovišť. Přínosy lze vysledovat nejen z bohatých mediálních ohlasů a „propisování“ do veřejných diskusí, ale jsou vidět i v řadě přijatých opatření. Například naše návrhy dočasných úprav insolvenčních zákonů byly uvedeny do praxe záhy, mírně úročené odklady pojistných odvodů z mezd zaměstnanců jsme navrhovali jako opatření pomoci již v polovině března „jde“ do Senátu.

Hodně se zúročuje naše kniha při konstrukci české verze německého programu kurzarbeit. Zkratkou vznikla z iniciativy Reného Lohmanna a Pavla Hroboně *Iniciativa anti COVID-19 pro ČR*, která koordinuje a koordinačně-logisticky podporuje náročnou agendu epidemiologického modelování, jež je z řady ohledů pro ČR zásadní. Bohužel jsme naráželi a stále narážíme na poměrně chladný zájem

o tyto modely ze strany státu a neochotu poskytovat některá potřebná data pro lepší kalibraci modelů. Etablovala se též spolupráce s organizací PAQ Research v agendě sběru výzkumných dat v živém přenosu: *PAQ – Život během pandemie*. Projekt *IDEA anti COVID-19* nyní (v půli května) zahrnuje rozsáhlé inter- a multidisciplinární úsilí desítek vědců z nejrůznějších pracovišť v Česku i zahraničí. Byť se akademici zapojují hlavně z nadšení pro věc a s vědomím společenské zodpovědnosti, úsilí již operativně stačily podpořit Nadace Experientia a Nadace České spořitelny.

IDEA anti COVID-19 # 1

Ekonomie společenského odstupu pro každého: případ Covid 19

BŘEZEN 2020

Kevin Bryan¹

Ekonomové spolu s biology, matematiky, sociology vytvořili platformu „**IDEA anti COVID-19**“ s cílem zefektivnit boj s epidemií a zmírnit její ekonomické dopady.

Iniciativa Model antiCOVID-19 pro ČR

IDEA při CERGE-EI

René Levínský

Tisková zpráva

V pátek 20. března byla na platformě IDEA při CERGE-EI založena „Iniciativa Model antiCOVID-19 pro ČR“. Jejím cílem bylo a je vyhledávat akademické i občanské iniciativy, které vytváří nástroje k modelování a predikci současné epidemie COVID-19 v rámci České republiky. Těmto nezávislým projektům pak Inicativa nabízí institucionální podporu, možnost vnitřní oponentury a asistenci při získávání relevantních dat. Iniciativa přirozeně nabízí jednotlivým skupinám prostor k vzájemné komunikaci. V situaci, kdy je většina nástrojů, které jsou používány k predikci, postavena na (exponenciálním) SIR-modelu, který je ze své podstaty velice citlivý vůči svým výchozím parametrům, považujeme tento přístup za výjimečně vhodný. Pouze srovnání jednotlivých nezávisle vyvinutých modelů může sloužit jako kontrola robustnosti, pouze pohledy z různých perspektiv nám mohou zodpovědět otázku, zdali nahlížíme realitu správně.

Model COVID-19

Denní zpravodajství: 2. 4.2020

Model počtu potvrzených případů koronaviru

	25/3	26/3	27/3	28/3	29/3	30/3	31/3	1/4	2/4	3/4	4/4	5/4	6/4	7/4	8/4	9/4	10/4	11/4	12/4	13/4	14/4	
Potvrzené případy	1763	2022	2395	2657	2817	3001	3308	3589														
Model	1799	2007	2213	2432	2671	2930	3214	3521	3846	4189	4555	4946	5367	6208	7074	7940	8800	9595	10288	10932	11527	

Projekce vývoje počtu potvrzených případů (včetně vyléčených a mrtvých) jsou založené na scénáři, který předpokládá 50% účinnost vládních opatření v omezení kontaktů nakažených osob a zavedení chytré karantény od 6. dubna 2020 (viz souhrnný materiál k modelu z 1.4.2020).

Tematické studie

- **Zdravotní dopady ekonomických krizí**
- **Startupy v době pandemie**
- **Pandemie a sociálně-ekon. nerovnosti ve vzdělávání**
- **Jak probudit ekonomiku**
- **Makroekonomická politika v časech epidemie**
- **Kurzarbeit: zahraniční zkušenosti**
- **Využití Bluetooth pro trasování šíření Covid-19**
- **Sběr osobních údajů pro trasování Covid-19**
- **Algoritmy testování nákazy: zahraniční praxe**

Ekonomický šok, jaký svět neviděl: ekonomiku musíme rychle zmrazit a pak ji znovu probudit

Studie IDEA anti COVID-19 #2
březen 2020, Filip Matějka

Shrnutí klíčových opatření a zásad hospodářské politiky v rychlé reakci na uvalení plošných restrikcí.

Studie možným vodítkem pro přípravu opatření vlády, centrální banky a dalších institucí v ČR.

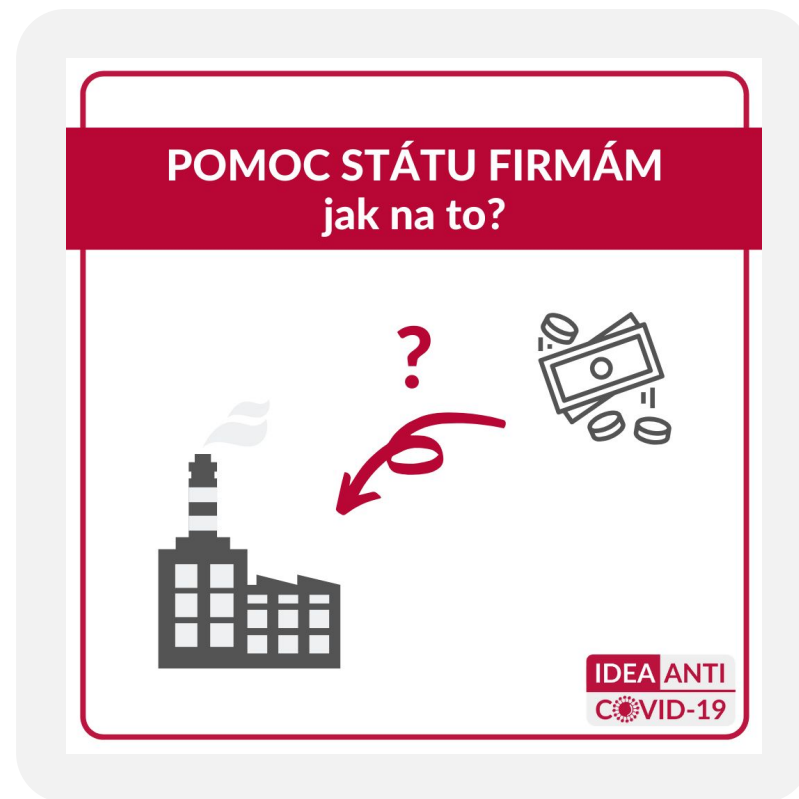

Pomoc státu firmám na udržení zaměstnanosti: rychlá, jednoduchá, ekonomicky smysluplná

Studie IDEA anti COVID-19 #3
březen 2020, Daniel Münich

Doporučení ekonomických principů odkladu splatnosti odvodů sociálního a zdravotního pojištění zaměstnavatelů z mezd zaměstnanců, jako opatření na okamžité snížení negativních dopadů na firmy, zaměstnance a obyvatele.

V reakci na pomalou implementaci dotačních nástrojů bylo doporučení jako nástroj udržení likvidity zavedeno do praxe v průběhu května.

MINISTERSTVO PRÁCE
A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ

Ministerstvo - Média a veřejnost - Tiskové zprávy MPSV - Rok 2020 - Odklad splatnosti sociálního pojištění pomůže zaměstnavatelům překonat obtíže

Odklad splatnosti sociálního pojištění pomůže zaměstnavatelům překonat obtíže

Insolvence v časech koronaviru: návrh dočasných změn insolvenčního zákona

Studie IDEA anti COVID-19 #4, **březen 2020**, Tomáš Richter

Návrh výjimečných dočasných opatření pro výjimečnou situaci v oblasti insolvenčního řízení.

Všech pět návrhů bylo téměř kompletně implementováno do konce dubna 2020.

IDEA ANTI
COVID-19

JAK NEPŘETÍŽIT SYSTÉM & CHRÁNIT PODNIKY

aneb
DOČASNÁ ZMĚNA PRAVIDEL
INSOLVENČNÍHO ZÁKONA

5 z 5 návrhů studie IDEA
na změnu insolvenčního zákona

ve sbírce
zákonů
(191/2020 Sb.)

IDEA ANTI
COVID-19

epravo.cz Přihlášení Zaž

ČLÁNKY ZÁKONY SOUDNÍ ROZHODNUTÍ AKTUÁLNĚ COVID-19

občanské právo obchodní právo insolvenční právo finanční právo správní právo pracovní právo trestní právo e

29. 4. 2020 ID: 111033 upozornění pro uživatele

Lex COVID: Krizová insolvenční opatření ke zmírnění dopadů pandemie koronaviru

Poslanci i senátoři schválili vládní návrhy zákonů, které mají ochránit české podniky zasažené koronavirovou situací před bankrotem a tím odvrátit dominový efekt na českou ekonomiku. Jedná se zejména o zákon č. 191/2020 Sb. upravující zvláštní opatření ve vztahu k insolvenčním právu, výkonu rozhodnutí a exekucím (tzv. „lex COVID“) a dále zákon č. 177/2020 Sb. upravující odklad splátek úvěrů.

Rovněž byla přijata novela zákona zákon č. 58/1995 Sb., o pojišťování a financování vývozu se státní podporou, podle níž Exportní garanční a pojišťovací společnost (EGAP) může nově poskytovat kromě pojištění také záruky za splacení firemních úvěrů na provoz, pracovní kapitál, inovaci a z kvalitnější výroby pro velké exportně orientované podniky. Tyto přijaté zákony jsou již účinné, když ve stavu legislativní nouze nabýly účinnosti dnem jejich vyhlášení.

Testování na Covid-19: pozor na více škod než užitku

Přehled zahraničních testovacích praxí: ekonomicko-statistická perspektiva

Studie IDEA anti COVID-19 #5 a #8
březen 2020, Jakub Steiner, Jan Kulveit,
Ludmila Matysková, Ole Jann, Pavel
Kocourek a Vladimír Novák

Studie o zahraničních přístupech k efektivní
alokaci testů na Covid-19 a komentovaný
přehled testovacích směrnic ze zahraniční
praxe a vývoje algoritmu pro testování
nákazy.

**Přehled využitelný pro českou národní
strategii testování. Poskytnuto
epidemiologickému týmu MZd.**

U koho má testování na COVID-19 největší společenský přínos?

Jak optimálně alokovat omezené množství testů

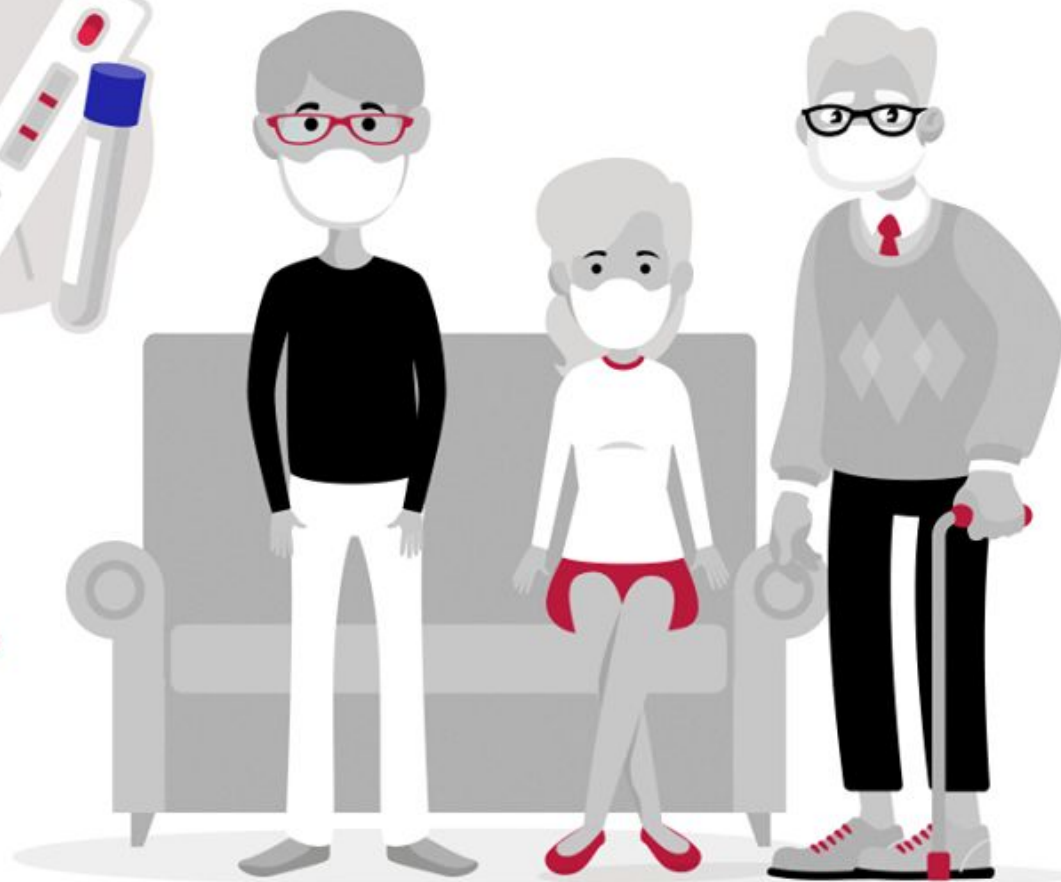

IDEA ANTI
COVID-19

Rozumět číslům a statistice se vyplatí!

Například v případě testování na covid-19 může taková znalost zachraňovat životy. Jak pracovat s chybovostí testu a jak rozumět výsledku, abych se nestal bezstarostným super-přenašečem infekce ani nepropadl plané panice?

Staňte se mistrem v interpretaci výsledků (nejen covid) testů díky této interaktivní aplikaci.

Teorie pravděpodobnosti pro život

Pravděpodobnost nákazy před testem (p_p)

Malá: 1 %

1%

Sensitivita testu (s_p)

90%

Specifita testu (s_n)

90%

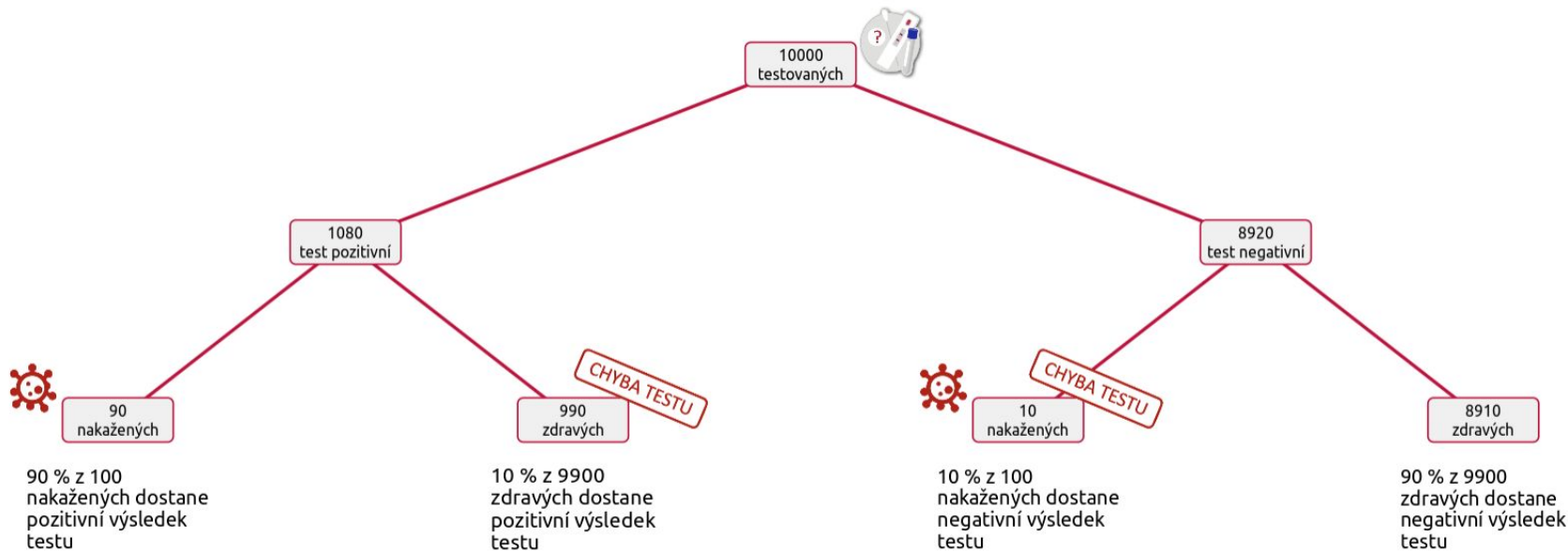
O co jde:

Představte si, že patříte do skupiny obyvatel s určitým rizikem infekce. Např., jste-li ustaraný důchodce, který sotva vychází z domu, vaše riziko nákazy je minimální, řekněme 1.0 %. Představte si, že nyní bude otestováno 10 000 lidí patřících do přesně takové skupiny obyvatel. U kolika lidí bude provedený test správnou odpověď? A u kolika lidí test způsobí planý poplach nebo naopak zapříčiní, že se z člověka snadno stane bezstarostný super-přenašeč nemoci?

Zvolte si pravděpodobnost nákazy a míru chybovosti testu a nechte statistiku vám odpovědět!

Kolik je tedy zřejmě skutečně nakažených ve zkoumané skupině:

Při pravděpodobnosti nákazy 1 %: 100 nakažených z 10000

Co to znamená pro mě a jak tedy interpretovat výsledky mého testu:

(při zvolené pravděpodobnosti nákazy a kvalitě testu)

Mám pozitivní výsledek testu?

Pak pravděpodobnost, že jsem opravdu nakažená/y je 8.3 % (90 nakažených z 1080).

Mám negativní výsledek testu?

To automaticky neznamená, že jsem zdravá/y. Pravděpodobnost, že jsem nakažená/y není nula, ale 0.1 % (10 nakažených z 8920).

NÁVOD

Testování v praxi
série souvisejících článků

IDEA ANTI
COVID-19

Akademie věd
České republiky
Strategie AV21
Společný výzkum ve veřejném zájmu

eXperientia
NADACE

OBSAH: Pavel Kocourek
PROGRAMOVÁNÍ: Taras
Hrendash, Jiří Mělník
PRODUKCE: Blanka
Javorová, Markéta Malá

eXperientia
NADACE

https://ideaapps.cerge-ei.cz/anti_covid/cz/

DENÍK

Česko Koronavirus Americké volby Svět Ekonomika Komentáře Studio N E-shop Další

Koronavirus 15. května 2020 17:48

Proč se výsledky koronavirových studií dramaticky liší? Vysvětlit to může zdánlivě absurdní úvaha

JAN STROJIL + Odebírat e-mailem

Přístup domácností k nákaze a vládním opatřením: info z terénu

Jak komunikovat s veřejností? Poznatky behaviorální ekonomie v boji proti COVID-19

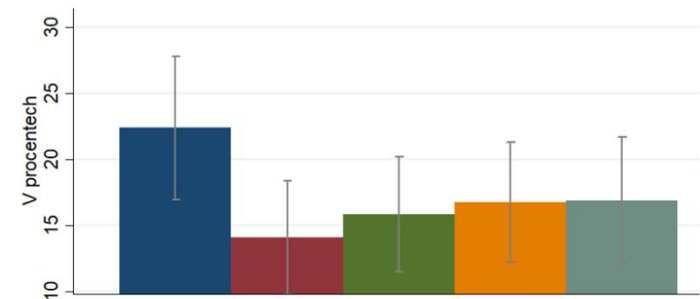
Studie IDEA anti COVID-19 #7a #10, Březen 2020, Václav Korbel, Vladimír Novák, Micha Šoltés, Lukáš Tóth

Dotazníkové šetření a experiment testující ochotu lidí dodržovat omezující opatření provedené ve spolupráci se společností Behavio Labs.

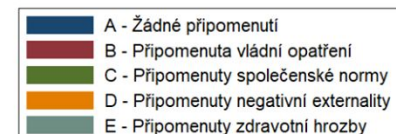
Jedny z prvních zjištění ohledně reakcí veřejnosti na plošné restriktce a experimentální ověření významu připomínání restrikcí.

Plánujete jít ven v následujícím týdnu?

Podíl lidí odpovídajících: „nejspíš i kromě nezbytných cest“

Respondenti byli náhodně rozděleni do pěti skupin (A - E), viz legenda. Úsečky značí 95% intervaly spolehlivosti.

· BEHAVIO

IDEA ANTI
COVID-19

Kurzarbeit: zahraniční zkušenosti s dotováním zkrácené pracovní doby

Studie IDEA anti COVID-19 #13
duben 2020, Nikolas Mittag, Filip Pertold

Přehledová studie o parametrech principu kurzarbeit v evropských zemích.

Koronavirový kurzarbeit v Evropě

Jak vlády dotují mzdy zaměstnanců v podnicích postižených COVID-19

	Podmínka	Výška náhrady mzdy*	Doba (měsíců)
Česko	kromě veř. sektoru	Podle podniku	?
		uzavřený v ekon. tísní	
		80%**	60%***
Německo	ovlivněno > 10% zaměstnanců	Podle rodiny	12
		1 dítě a víc jinak	
		67%	60%
Švédsko	kromě veř. sektoru; zmluvní dohoda	Podle poklesu odpracovaných hodin	6 (+3)
		↓ 20% ↓ 40% ↓ 60%	
		19%	36%
		53%	
Rakousko	dohoda s odbormi / radou zaměstnanců	Podle hrubé mzdy před krizí	3
		< 1700 € 1 700 - 2 685 € > 2 685 €	
		90%	85%
		80%	

Trendový profil osob s laboratorně prokázaným onemocněním COVID-19

Ústav zdravotnických informací a statistiky České republiky

Praha 2, Palackého nám. 4
(128 01 Praha 2, P.O.BOX 60)

iROZHLAS

DOMOV SVĚT EKONOMIKA SPORT KULTURA VĚDA KOMENTÁŘE ŽIVOTNÍ STYL VOLBY POČASÍ VINOHRADSKÁ 12

Kde se nacházíte: iROZHLAS.cz / [Zprávy z domova](#) | Související témata: [koronavirus v Česku](#) [Ústřední krizový štáb](#) [ministerstvo zdravotnictví](#) [Roman Prymula](#) [testování](#) [analýza](#) [Daniel Münich](#)

Prymula vykázal ekonoma z jednání na ministerstvu. ,Nelíbí se mu, co říkám v médiích,‘ tvrdí Münich

Přední český ekonom a člen Ekonomického poradního týmu při Ústředním krizovém štábu Daniel Münich byl v pondělí náměstkem ministra zdravotnictví Romanem Prymulou vykázán z jednání. Münich to uvedl na sociálních sítích s tím, že důvodem měly být nepříjemné otázky a poznámky kvůli analýzám o koronaviru a relevantnosti dat, na nichž jsou založeny. „Pan Münich pouze všechny masmediálně dehonestuje,“ reagoval Prymula.

Praha 15:32 27. dubna 2020

ZPRÁVY, KTERÉ JSTE NEČETLI

Byl to svět války, na který Američané nejsou zvyklí, popisuje dny po 11. září 2001 Masarykova pravnučka

Práce zdravotní sestry v Saudské Arábii: Hned jsem se stihla ztrapnit. Ženy se rentgenují oblečené

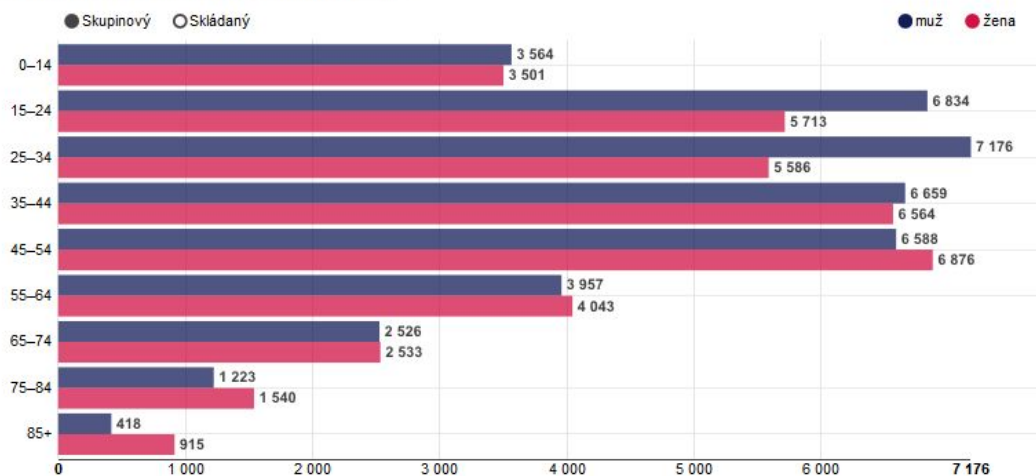
Počet osob s laboratorně prokázaným onemocněním COVID-19 dle pohlaví a věkových skupin (celkové kumulativní počty)

Přehled zobrazuje souhrnné počty osob s laboratorně prokázaným onemocněním COVID-19, které byly verifikovány KHS, nikoliv počet všech osob s laboratorně prokázaným onemocněním.

Ženy
37 271

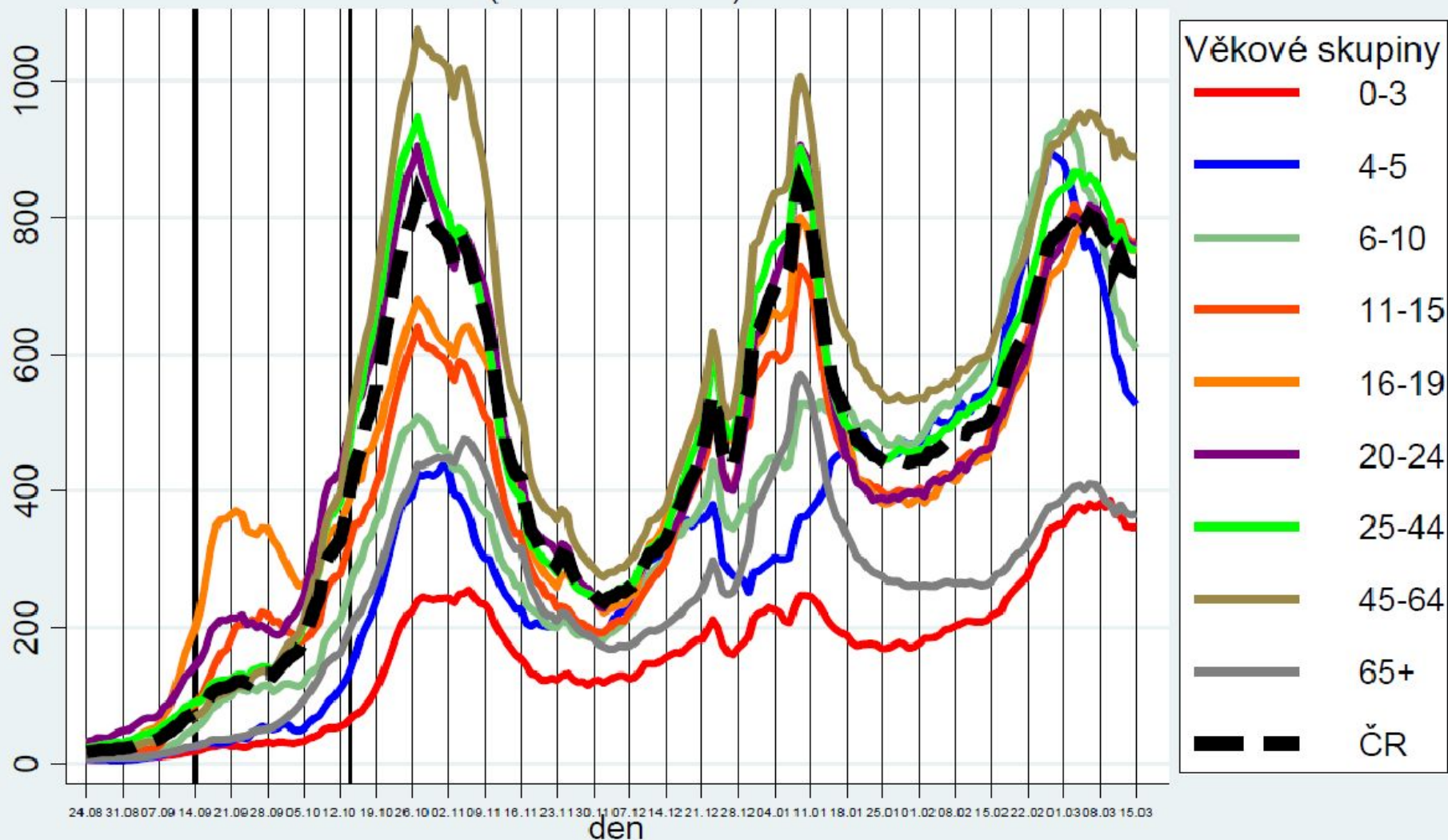
Muži
38 945

K manipulaci s grafem použijte následující popisky

Věková skupina	Ženy	Muži	Celkem
0-14	3 501 (9,4 %)	3 564 (9,2 %)	7 065 (9,3 %)
15-24	5 713 (15,3 %)	6 834 (17,5 %)	12 547 (16,5 %)
25-34	5 586 (15,0 %)	7 176 (18,4 %)	12 762 (16,7 %)
35-44	6 564 (17,6 %)	6 659 (17,1 %)	13 223 (17,3 %)
45-54	6 876 (18,4 %)	6 588 (16,9 %)	13 464 (17,7 %)
55-64	4 043 (10,8 %)	3 957 (10,2 %)	8 000 (10,5 %)
65-74	2 533 (6,8 %)	2 526 (6,5 %)	5 059 (6,6 %)
75-84	1 540 (4,1 %)	1 223 (3,1 %)	2 763 (3,6 %)
85+	915 (2,5 %)	418 (1,1 %)	1 333 (1,7 %)
Celkový počet	37 271	38 945	76 216

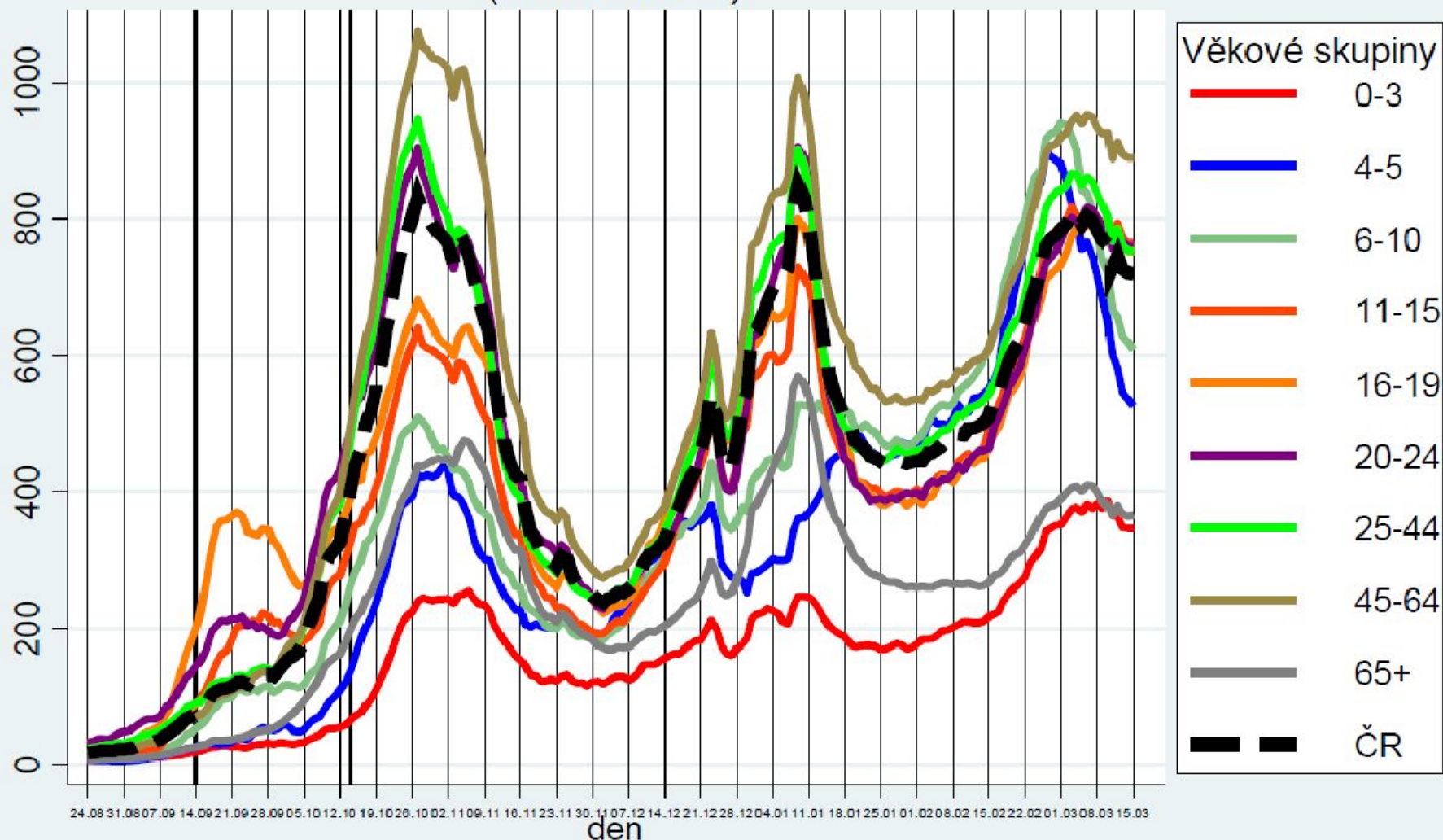
9. Nově nakažení za 7 dní na 100 tis. osob věkové skupiny (z hlášení KHS)

Zdroj: Vlastní výpočty z dat <https://onemocneni-aktualne.mzcr.cz/covid-19>

Z datové sady OSOBY_CVS obsahující denní incidenční přehled osob s prokázanou nákazou COVID-19 dle hlášení krajských hygienických stanic (datum hlášení, věk a pohlaví nakažené osoby, KHS, informace o místě a zemi nákazy).

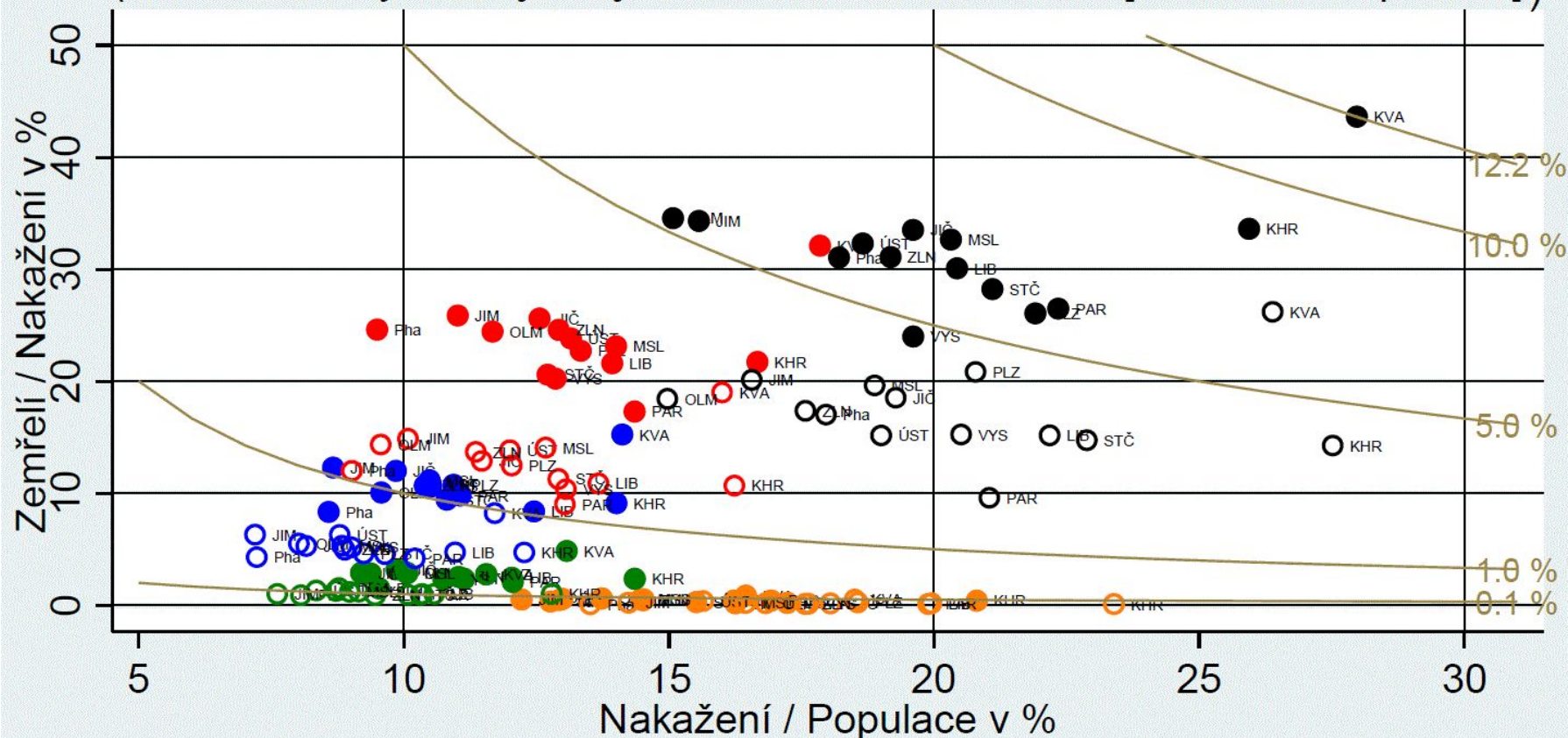
9. Nově nakažení za 7 dní na 100 tis. osob věkové skupiny (z hlášení KHS)

Zdroj: Vlastní výpočty z dat <https://onemocneni-aktualne.mzcr.cz/covid-19>
Z datové sady OSOBY_CVS obsahující denní incidenční přehled osob s prokázanou nákazou COVID-19 dle hlášení krajských hygienických stanic (datum hlášení, věk a pohlaví nakažené osoby, KHS, informace o místě a zemi nákazy).

Nakažlivost a smrtnost v % (muži a ženy v krajích)

(hnědé linie vyznačují stejné úrovně úmrtnosti v % [Zemřelí / Populace])

- Muži 50-59 ○ Ženy 50-59 ● Muži 60-69 ○ Ženy 60-69 ● Muži 70-79
- Ženy 70-79 ● Muži 80-89 ○ Ženy 80-89 ● Muži 90+ ○ Ženy 90+

Zdroj: Vlastní výpočty D. Münich z datových sad OSOBY.CVS a UMRTI.CVS na <https://onemocneni-aktualne.mzcr.cz/covid-19>
7Mar2021

**Doporučení ekonomů pro
nadcházející týdny a měsíce**

Investice do záložních testovacích a trasovacích kapacit by nás stály diametrálně méně, než případný opětovný rozmach epidemie na celonárodní úrovni.

IDEA ANTI
COVID-19

Budování kapacit a příprava na návrat epidemie jsou základem zdravé ekonomické politiky, shodují se ekonomové z IDEA při CERGE-EI

Praha 5. 6. 2020 – Česko potřebuje dále investovat do nástrojů, které umožní lépe než dnes sledovat šíření koronaviru a rychleji ho zastavit. Je to nejlevnější a nejúčinnější způsob, jak chránit zdraví obyvatel i ekonomiku. Shoduje se na tom tým ekonomů akademického pracoviště CERGE-EI sdružených v neformální skupině [“IDEA anti COVID-19“](#). Konkrétní doporučení pro českou vládu vědci formulovali na základě poznatků z tuzemska i zahraničních zkušeností v textu: *Investice proti koruně nám ušetří koruny: Doporučení ekonomů pro nadcházející týdny a měsíce.*

“Investice do záložních testovacích a trasovacích kapacit by nás stály diametrálně méně, než případné znovuzavedení plošných zákazů, které by vedly k ekonomické ztrátě dalších stovek miliard korun,” uvádí se v [prohlášení](#). *„A to nepočítáme ztráty na zdraví a životech a ztrátu ekonomické a politické důvěry, ke kterým by nutně došlo také,”* píše se dále v dokumentu.

Podle ekonomů je pravděpodobné, že v Česku, stejně jako v dalších zemích, budou nadále vznikat lokální ohniska nákazy. Důležité je, aby se virus nešířil dál. Pokud bude nákaza pod kontrolou, ochrání to lidské životy i ekonomiku.

Pandemie covid-19 a sociálně-ekonomické nerovnosti ve vzdělávání

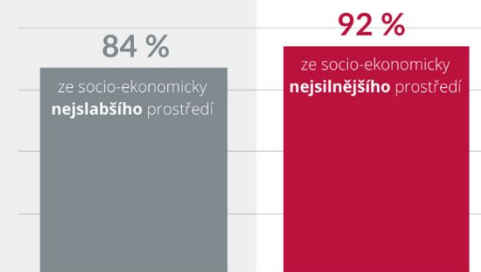
Studie IDEA anti COVID-19 #18, květen 2020, Miroslava Federičová, Václav Korbek

Vzdělávání na dálku pohledem rodičů

Zpráva z longitudinálního výzkumu o vzdělávání, květen 2020, Václav Korbek, Daniel Prokop (PAQ)

Sociální nerovnosti ovlivňují vzdělávání žáků na dálku

Podíl žáků, kteří pocítují podporu rodičů v jejich vzdělávacím procesu

Rozdělení žáků dle socio-ekonomického indexu na ty ze spodního a z horního kvartilu

Zdroj: PISA 2018

IDEA ANTI COVID-19

Obsah reportu

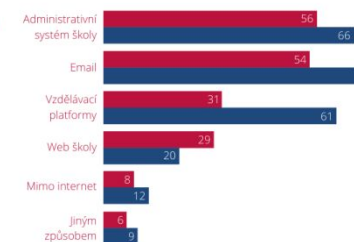
	Strana
O projektu	3
Část 1 – Hodnocení vzdělávání na dálku rodiči	8
A. Přetěžování žáků učivem a jednotnost škol při zadávání	9
B. Spokojenost rodičů a zvládnání výuky na dálku	13
Část 2 – Půběh a podmínky vzdělávání na dálku	14
A. Typy zadávaných úkolů	
B. Znamkování a hodnocení	
C. Čas strávený učením	
D. Jakým způsobem žáci	
E. Zadávaní úkolů	
F. Komunikace s dítětem	
Část 3 – Změnila pandemie	

Které kanály využívá škola několikrát týdně nebo denně? (v %)

■ 2. stupeň ZŠ ■ Víceletá gymnázia

IDEA ANTI COVID-19

PAQ RESEARCH

Rozdílné ekonomické dopady krize covid-19 na muže a ženy v Česku

Studie IDEA anti COVID-19 #21,
červen 2020, Andreas Menzel,
Martina Miotto

Studie mapující rozdílné dopady ekonomických krizí a krize covid-19 na ženy a muže.

Rozdílné ekonomické dopady krize covid-19

Ženy budou krizí způsobenou covid-19 zasaženy tvrději

Nesou vyšší podíl na péči o děti

6,6 h

3,4 h

denní péče o děti před covid-19

zvýšená potřeba péče o děti v karanténě **neúměrně** dopadá na ženy

schopnost pokračovat v práci je výrazně nižší u matek **samoživitelů**

Častěji jsou zaměstnány v **postížených odvětvích**

na místech s možností **home office** jsou více zastoupeni muži

během krize přišlo o práci více žen než mužů, hlavně **ve věku 44+**

nezaměstnanost žen může dále růst poté, co skončí **ošetřovné**

Častěji jsou obětmi **domácího násilí**

42%

nárůst hovorů na **lince pomoci Bílý kruh bezpečí** během prvních měsíců karantény

méně příležitostí žádat o pomoc bez povšimnutí násilníka

IDEA ANTI
COVID-19

IDEA ANTI COVID-19

IDEA anti COVID-19 # 22

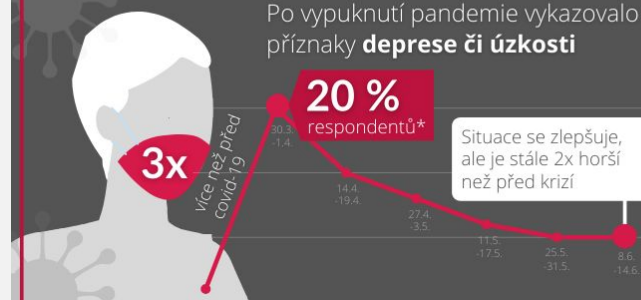
Dopady pandemie koronaviru na duševní zdraví

ČERVENEC 2020¹

VOJTĚCH BARTOŠ, JANA CAHLÍKOVÁ, MICHAL BAUER, JULIE CHYTILOVÁ

Pandemie koronaviru zhoršuje duševní zdraví obyvatel Česka

Po vypuknutí pandemie vykazovalo
příznaky **deprese** či **úzkosti**

Nejvíce zasaženi byli:

Větší pozornost by měla být věnována:

- infrastruktura **psychologické pomoci**
- **finanční podpora** pro domácnosti nejvíce zasažené pandemií
- snižování **pocitu nejistoty**

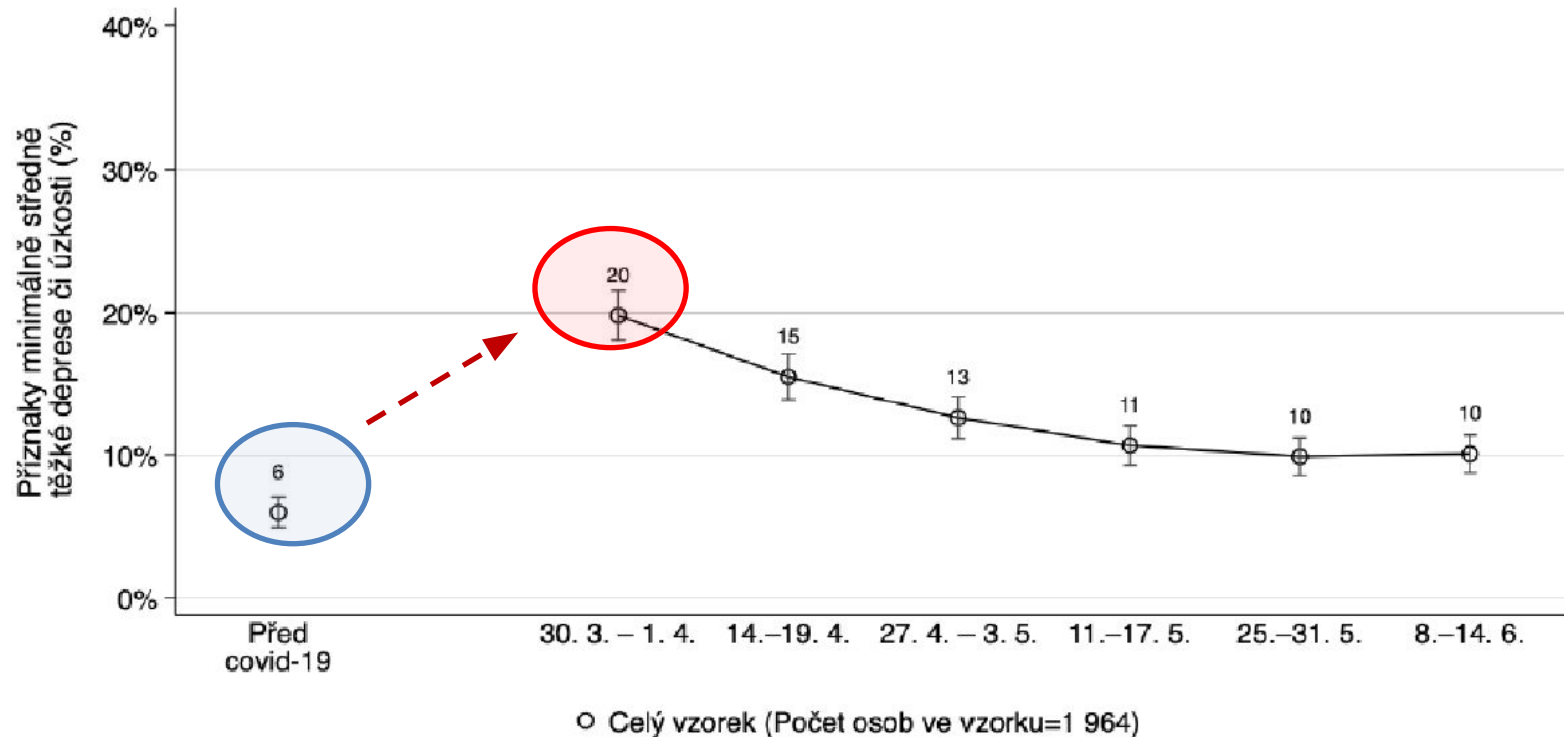
IDEA ANTI
COVID-19

* reprezentativní vzorek populace ČR

Dopady covid-19 na duševní zdraví

Graf 1: Dopady pandemie na duševní zdraví v české populaci

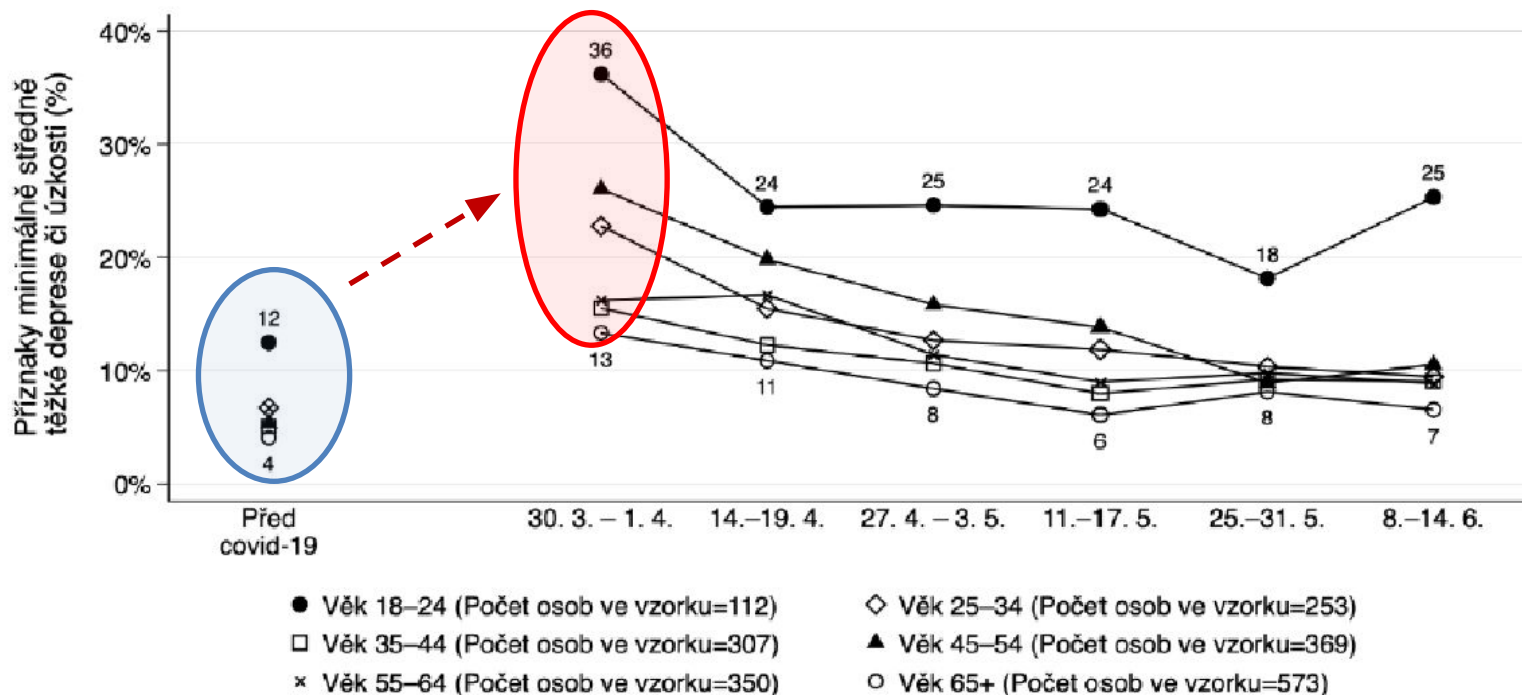
(Výskyt příznaků minimálně středně těžké deprese či úzkosti v populaci)

Pozn. Zdroj dat byl vzorek 1 964 respondentů studie „Život během pandemie“, kteří odpověděli ve všech vlnách dotazování. Vertikální čáry ukazují 95% interval spolehlivosti odhadu.

Dopady covid-19 na duševní zdraví

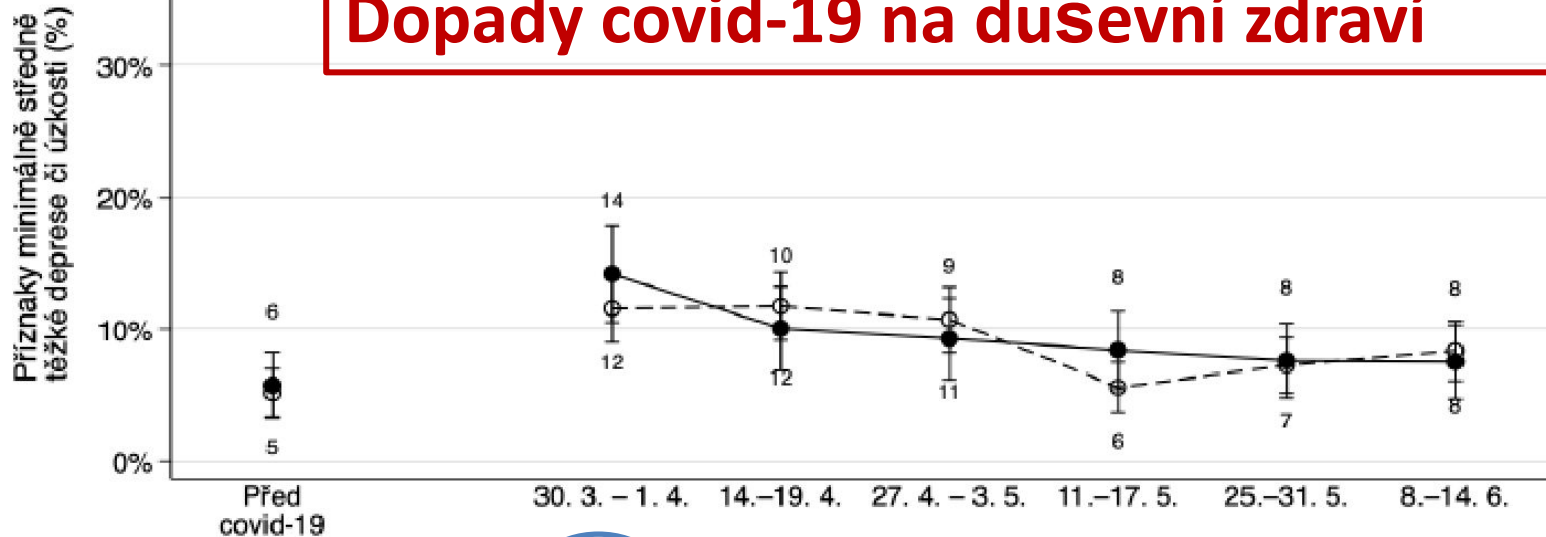
Graf 4: Dopady pandemie na duševní zdraví podle věku
(Výskyt příznaků minimálně středně těžké deprese či úzkosti v populaci)

Poznámka: Věková kategorie zařazovaná podle 30. 3. - 1. 4.

Pozn. Šest věkových kategorií. Vzorek 1 964 respondentů.

Dopady covid-19 na duševní zdraví

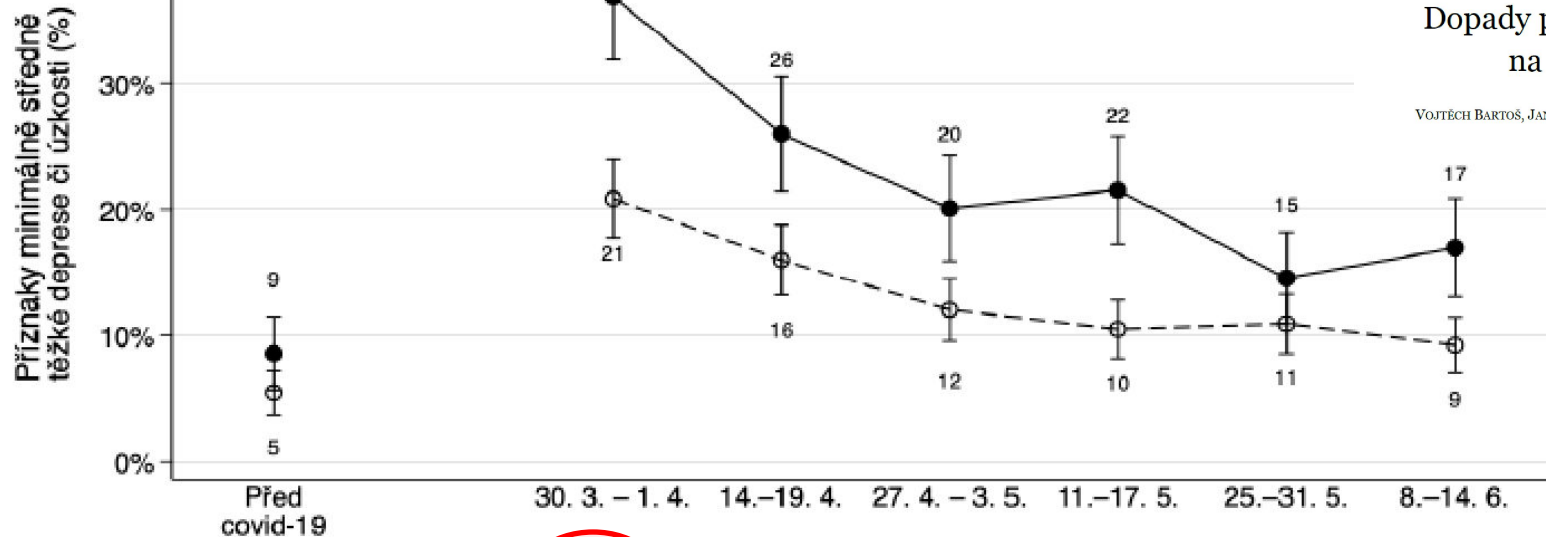
IDEA ANTI
COVID-19

IDEA anti COVID-19 # 22

Dopady pandemie koronaviru
na duševní zdraví

ČERVENEC 2020*

VOJTĚCH BARTOŠ, JANA CAHLÍKOVÁ, MICHAL BAUER, JULIE CHYTILOVÁ

● Ženy s dětmi do 18 let (Počet ve vzorku=308)
○ Ženy bez dětí do 18 let (Počet ve vzorku=677)

Trendový profil osob s laboratorně prokázaným onemocněním COVID-19

Připomínky¹ k návrhu Národní strategie testování nemoci COVID-19²

Iniciativa IDEA anti-COVID-19 při CERGE-EI

14. 8. 2020

Shrnutí

Oceňujeme transparentní zveřejnění návrhu Národní strategie testování. Jako akademičtí ekonomové se v komentářích zaměřujeme především na efektivní využívání zdrojů a motivace k jejich poskytování. K Národní strategii uvádíme tři poznámky:

- i. **Strategie, která upřednostňuje testování kontaktů nalezených infekčních osob (a dalších pravděpodobných přenašečů), je vhodnějším způsobem ochrany milionů nakažených osob, než testování zacílené přímo na ohrožené skupiny v populaci, jak je navrhováno.** Hlavním cílem strategie testování (a všech vládních covidových strategií) má být udržení prevalence nákazy trvale na nízké úrovni v celé společnosti.
- ii. **Doporučujeme zaměřit Národní strategii testování i na včasné vyhledávání nových a neznámých ohnisek nákazy, protože to efektivně omezuje šíření nemoci a nepřímo chrání zranitelné skupiny obyvatel.** Pro včasnou identifikaci ohnisek je vhodné kombinovat různé typy testů.

IDEA ANTI COVID-19

IDEA anti COVID-19 # 23

Kolik nás může pracovat z domova?

ŘÍJEN 2020

MATĚJ BAJGAR, PETR JANSKÝ, MAREK ŠEDIVÝ

Kolik nás může pracovat z domova?

Nová studie IDEA

Zhruba **třetina pracovníků v Česku** je schopna vykonávat svou práci na dálku.

Možnosti práce z domova se však **zásadně liší**.

Vzdělání

s VŠ

bez maturity

Region

Odvětví

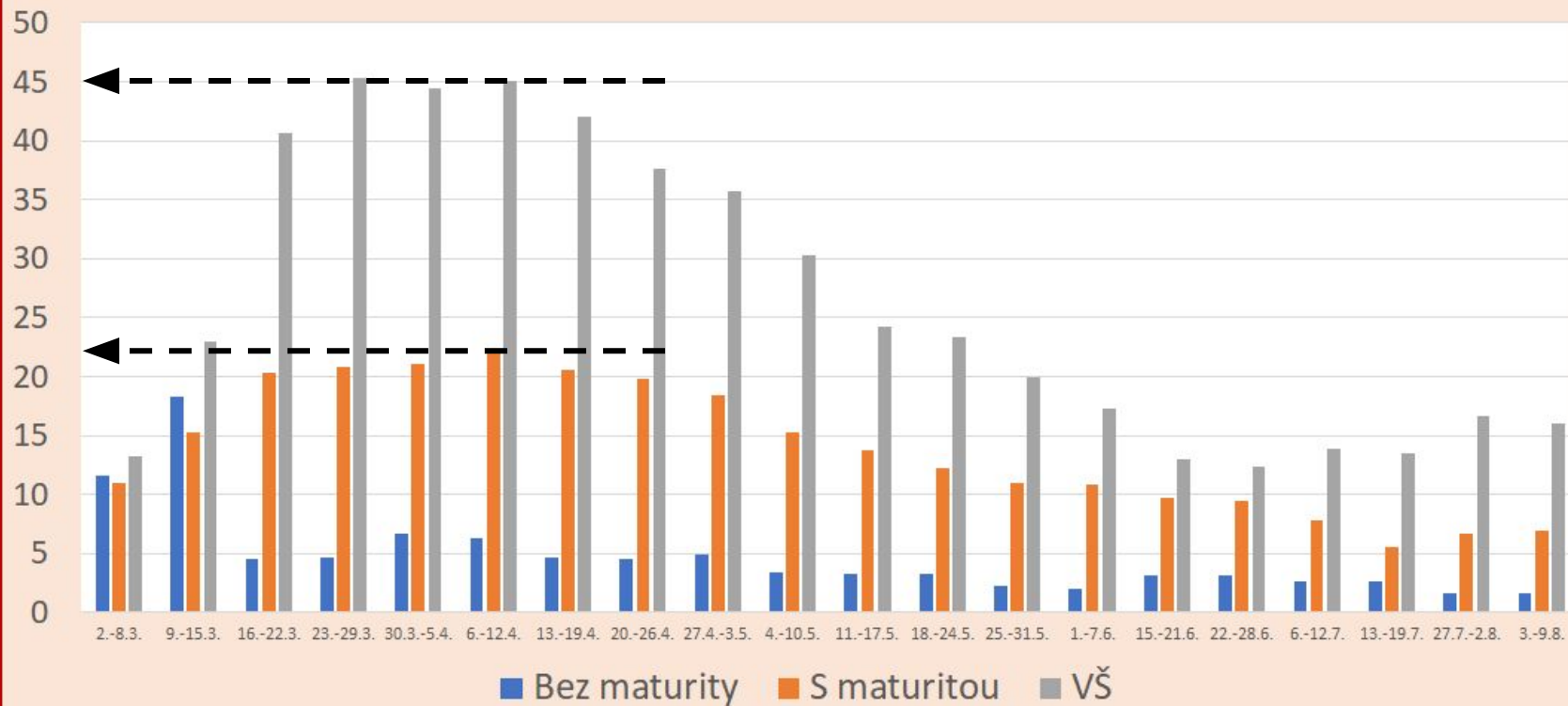

Proč je to důležité v kontextu **pandemie**?

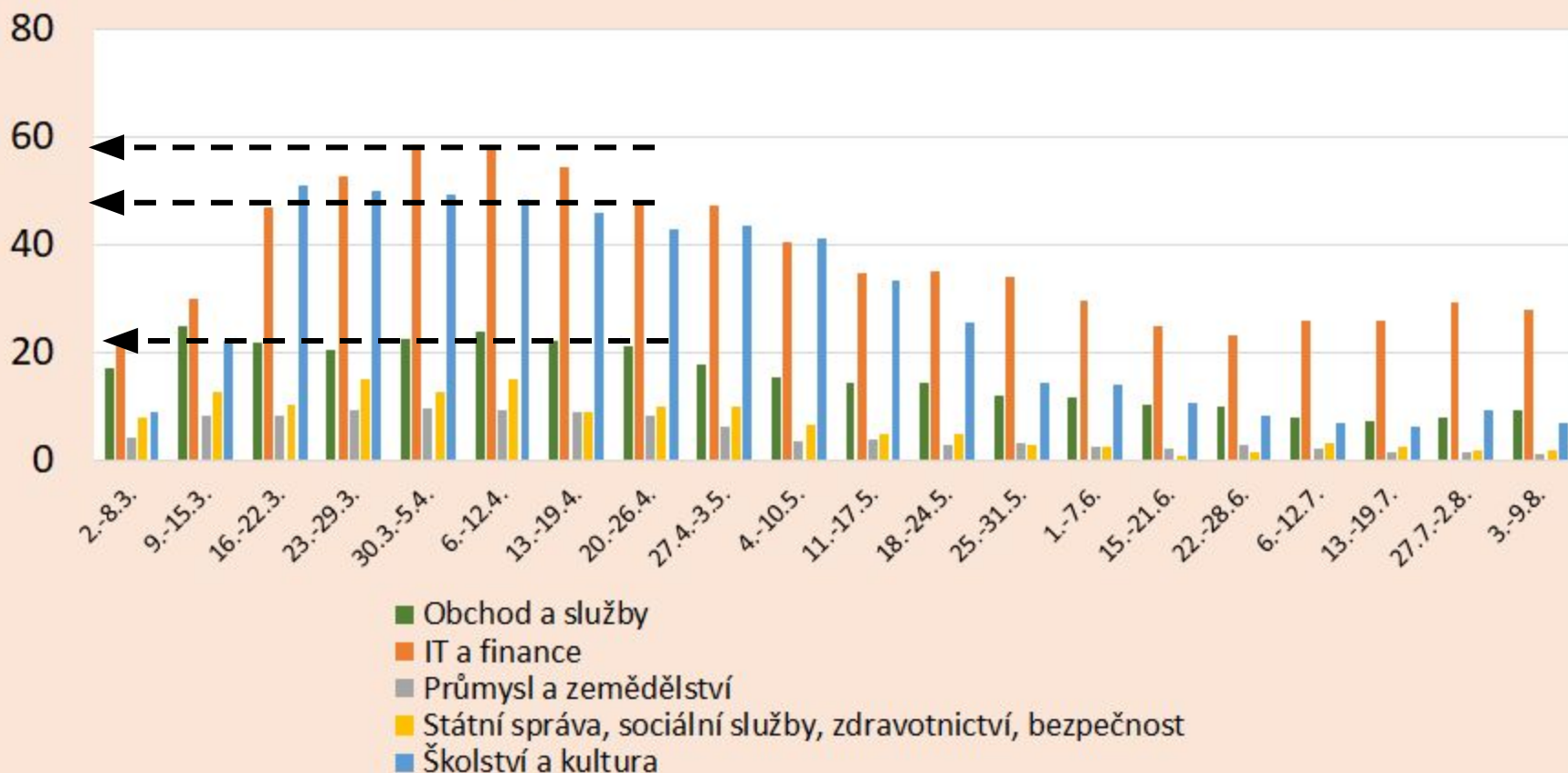
- Home-office nabývá na důležitosti**
 - + může zvýšit produktivitu a kvalitu života
 - prohloubit ekonomické rozdíly
- Od podílu lidí pracujících z domova se odráží **schopnost ekonomiky čelit epidemii**

Studie prezentuje odhady podílu pracovníků, kteří by mohli pracovat z domova.

Podíl pracujících formou home-office [v %]

Podíl pracujících formou home-office [v %]

život během pandemie

Jaké má pandemie dopady na duševní zdraví?

Epidemie koronaviru má dalekosáhlé důsledky pro pracovní, rodinné a osobní životy a podepisuje se také na duševním zdraví. Největší propad zaznamenalo duševní zdraví na vrcholu jarní vlny epidemie, kdy příznaky alespoň středně těžké deprese či úzkosti pociťovalo 16 až 19 % respondentů výzkumu Život během pandemie. Ve srovnání se situací před vypuknutím epidemie se jednalo o více než dvojnásobný nárůst (ze 6 %). Již na konci dubna však jejich podíl klesl na 10 %, tedy na úroveň mírně vyšší než předkrizovou, na níž od té doby zůstává. Epidemie se podepsala na duševním zdraví především mladých dospělých do 24 let, členech těžce finančně postižených domácností a ženách s nezletilými dětmi.

Podívejte se na [interpretace](#) a [metodické poznámky](#).

EKONOMICKÉ DOPADY

- Destabilizace práce
- Zasažení domácností
- Strategie domácností

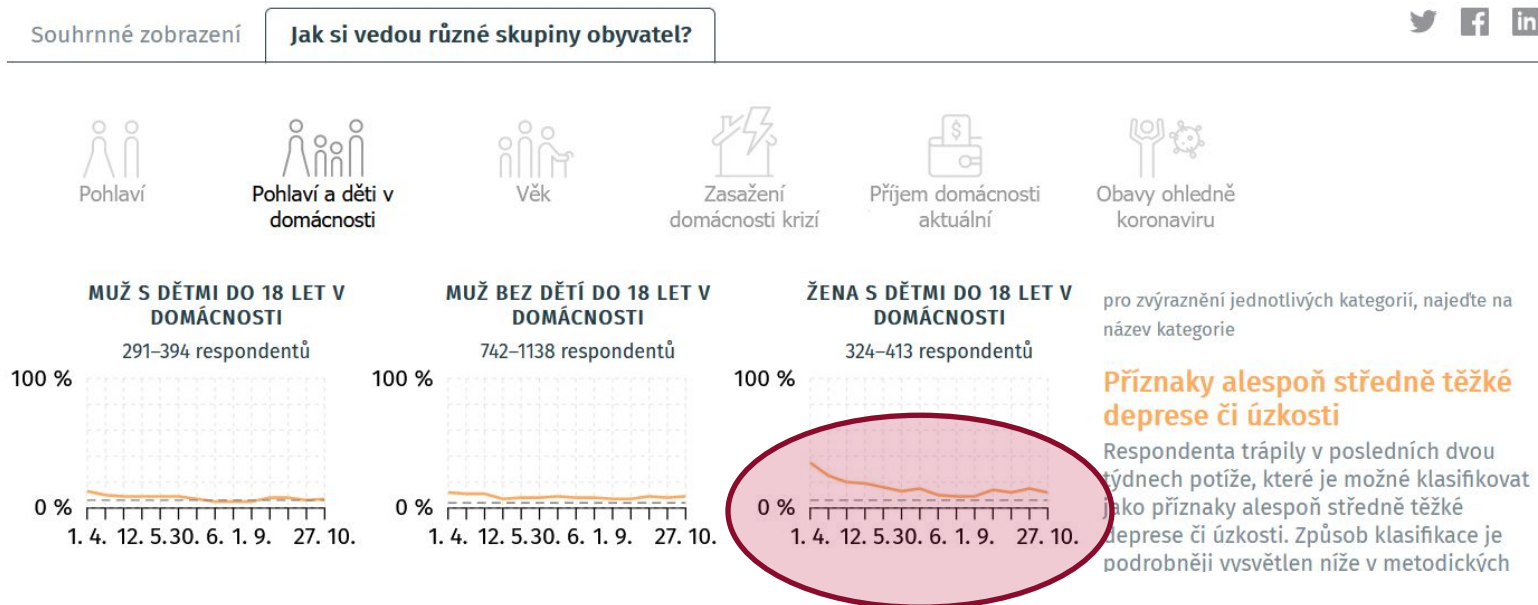
CHOVÁNÍ V EPIDEMII

- Sociální aktivity
- Kontakt s lidmi
- Home office

AKTIVITY CHRÁNÍCÍ PŘED NÁKAZOU

- Počet aktivit
- Jednotlivé aktivity
- Kontakty vs. aktivity

OBAVY A DUŠEVNÍ

<https://zivotbehempandemie.cz/dusevni-zdravi>

Trendový profil osob s laboratorně prokázaným onemocněním COVID-19

Dopady zrušení superhrubé mzdy na daň z příjmů placenou zaměstnanci*

Klára Kalíšková, Daniel Münich, Michal Šoltés

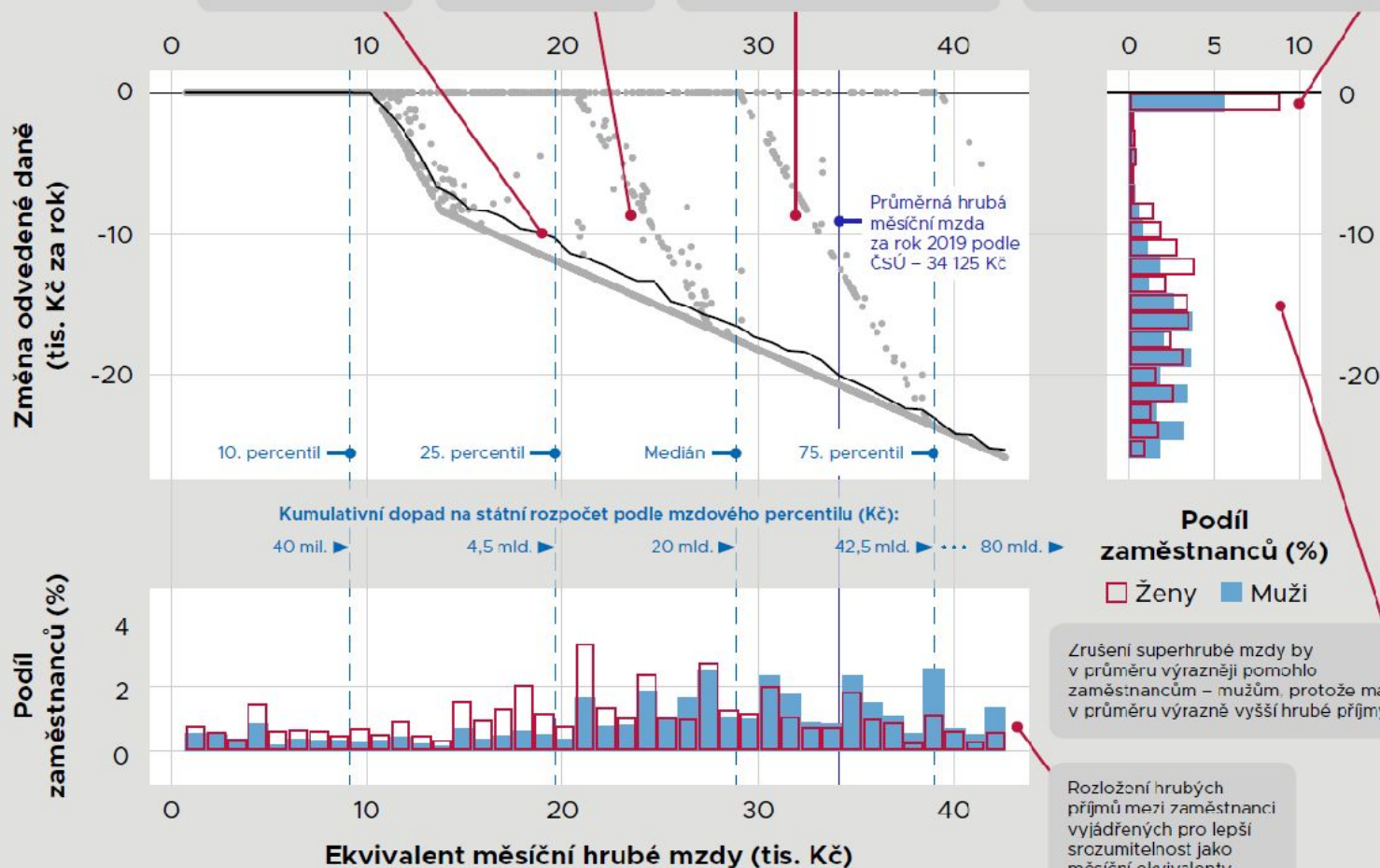

Křivka představuje průměrnou daňovou změnu zaměstnanců dané úrovně hrubých mezd.

Tuto linii tvoří především bezdětní uplatňující slevu na nepracující manželku či manžela.

Zaměstnancům, kteří již dnes uplatňují vysoké slevy na dani se zrušení superhrubé mzdy projeví až od určitého příjmu. Řádově jde o méně než 5 % jednotlivců.

Z nízkopříjmových zaměstnanců, které by zrušení superhrubé mzdy neovlivnilo vůbec, představují většinu ženy. Ty totiž mají výrazně nižší průměrné mzdy a častěji pracují na částečné úvazky.

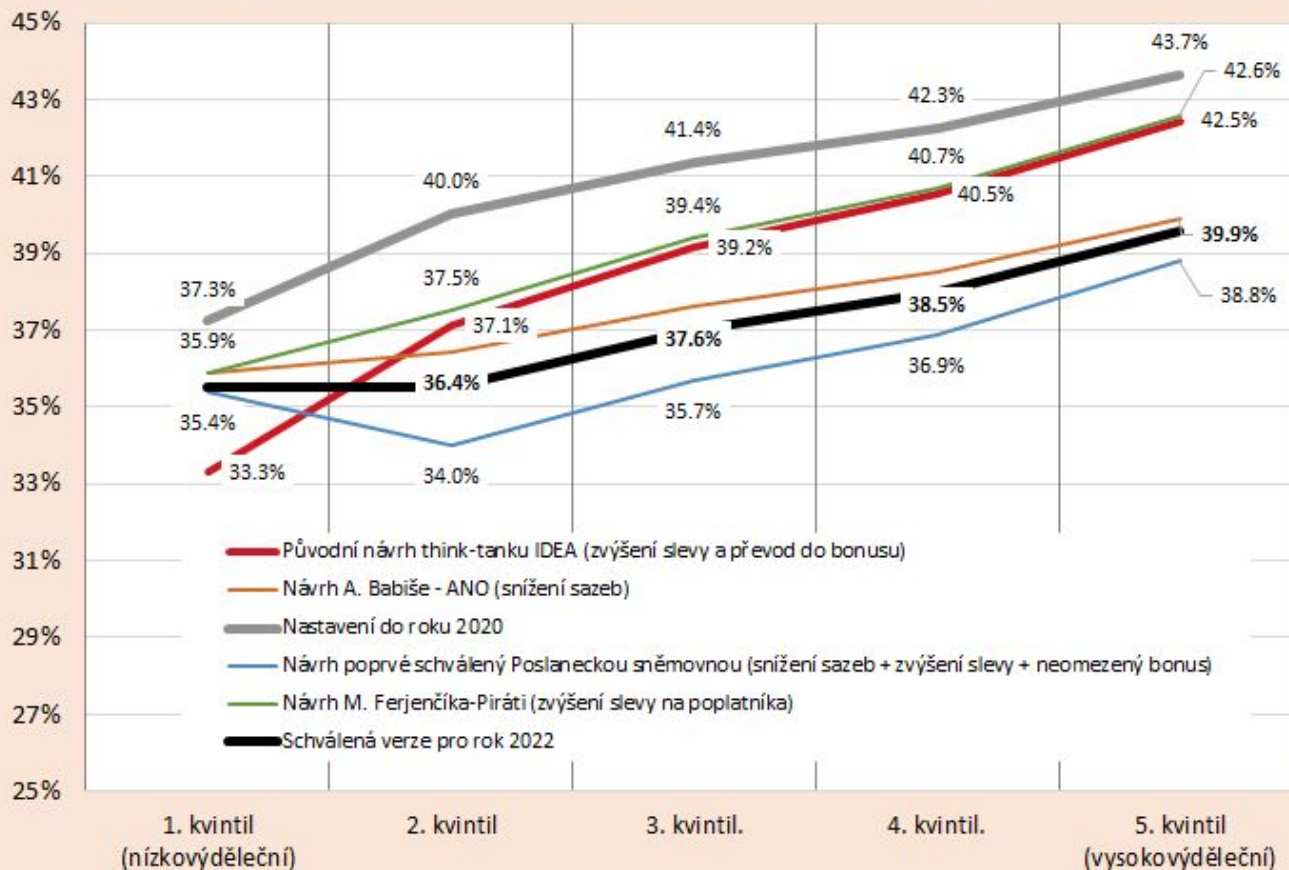

Zrušení superhrubé mzdy by v průměru výrazněji pomohlo zaměstnancům – mužům, protože mají v průměru výrazně vyšší hrubé příjmy.

Rozložení hrubých příjmů mezi zaměstnanci vyjádřených pro lepší srozumitelnost jako měsíční ekvivalenty celoročních výdělků.

Dopady zrušení superhrubé mzdy na daň z příjmů placenou zaměstnanci*

Graf 1: Průměrné zdanění zaměstnanců*
(průměry průměrných daňových sazeb v kvintilových skupinách)

* Průměrné daňové sazby v grafu vyjadřují součet odvedené daně z příjmu a pojistných odvodů (na sociální a zdravotní pojištění placené zaměstnancem a zaměstnavatelem) jako podíl na celkových nákladech práce zaměstnance.

Jsme součástí aktivit Strategie AV21

IDEA CERGE
EI

**Akademie věd
České republiky**

Strategie AV21

Špičkový výzkum ve veřejném zájmu

Trendový profil osob s laboratorně prokázaným onemocněním COVID-19

Kalkulačka odhadu finančních ztrát způsobených výlukou prezenční výuky

INSTITUT PRO DEMOKRACII A EKONOMICKOU ANALÝZU
projekt Národního ústavu AV ČR, v. v. i.
INSTITUTE FOR DEMOCRACY AND ECONOMIC ANALYSIS
A Project of the Economic Institute of the Czech Academy of Sciences

Výluka prezenční výuky během pandemie covid-19: odhad neviditelných ekonomických ztrát

Duben 2021

OLE JANN, DANIEL MÜNICH, LUCIE ZAPLETALOVÁ

Nastavitelné parametry	Původní nastavení	Ztráty na:
Počet týdnů výuky v běžném školním roce	40	budoucím ročním výdělku žáka/studenta 394 Kč
Počet týdnů výuky prezenční výuky	1	celkovém budoucím výdělku žáka/studenta 17719 Kč
Efektivita distanční výuky	50 %	budoucích výdělích všech žáků a studentů 24.8 mld. Kč
Počet žáků a studentů ¹⁾	1400000	budoucích příjmeh veřejných rozpočtů 8.4 mld. Kč
Průměrný měsíční hrubý plat ²⁾	35000 Kč/os.	CELKEM 33.2 mld. Kč
Očekávaný růst reálné mzdy v % ročně	0 %	Částky pro srovnání:
Průměrný dopad dodatečného	7.5	Roční výdaje na školství 200 mld. Kč
Očekávaný počet let pracovního života	45	Roční výdaje na platy učitelů regionálního školství 75 mld. Kč
Diskontní sazba v % za rok	0 %	Dva antigenní testy žáků či studentů týdně 0.42 mld. Kč/týden

https://ideaapps.cerge-ei.cz/covid_kalkulacka/

Nezaměstnanost v období COVID-19

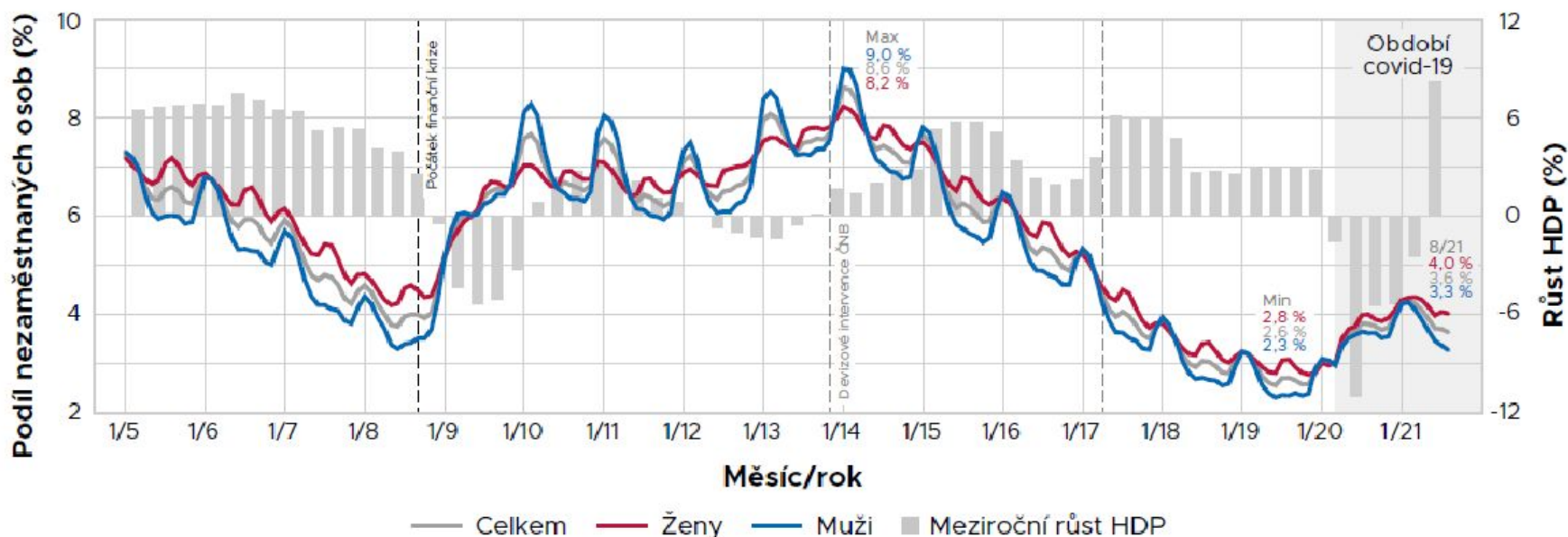
IDEA ANTI
COVID-19

Jakub Grossmann a Daniel Münich

SRPEN 2021¹

Graf 1: Podíly nezaměstnaných*

(Dlouhodobý vývoj 2005–2021)

* V případě nezaměstnanosti registrované úřady práce ministerstvo práce neuvádí klasickou míru nezaměstnanosti, ale tzv. podíl nezaměstnaných, jako podíl dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15–64 let ze všech obyvatel ve stejném věku.

Ekonomický účet za koronavirus

Za stejnou práci v jedné firmě stejnou odměnu

Prodavačka na pobočce v Bruntálu

rozdíly ve mzdách na stejné pozici jsou poměrně blízce," potvrzuje Michal Novák z portálu Profesia.cz. Důvodem však podle něj nemusí být jen vyšší životní náklady. „Některé firmy mají nastaveny různé mzdové kategorie v závislosti na

ÚHEL POHLEDU

Alternativa existuje, byť není levná

Vládní kroky těchto dnů a týdnů v boji s covidem rozhodnou o vývoji naší země na dlouhé měsíce a zřejmě i dlouhé roky

MIK JAHN
ekonomický komentář
přispěvčí na CERGE E

DANIEL MĚNICH
ekonomický komentář
přispěvčí na CERGE E

záleží vyzkoušet kontrolu a vláda by měla být schopna zvládnout zátěž zvláště vzhledem k zavazování lidí, nemocnic vyžaduje okamžitou péči a počty smrtí rostou. ...
Výzkum sociologů Daniela Procházky a PAQ Research ukazuje, že bláhlost obyvatel vůči vlivu se v Česku během léta snižovala, a to ve všech věkových skupinách. To navíc přispělo k odvrácení ekonomiky, ale nejvíce dvoje dalšímu úhru. Zvláště když vláda zrušila národnostní preventivní opatření, jako je například nošení roušek. Za rozvojem počty nových případů bude velmi pravděpodobně následovat narušení v oblasti nemocničních kapacit, růst úmrtí a zpatření ekonomického životního, a vláda plněná vrozené zvrátit. A

LIDÉ SE PŘESTALI CHRÁNIT
A POČET NAKAŽENÝCH
STRMĚ VZROSTL

DV TV

JAKUB STEINER
ekonom

doc. PhDr. MICHAL BAUER, Ph.D.
doc. PhDr. JULIE CHYTILOVÁ, Ph.D.

” Zkušenost z Ugandy krátce po studiích pro nás byla zásadní. Nakopla nás k přemýšlení o příčinách chudoby a konfliktů ve společnosti. Tento zájem nás drží po vlt v tzv. vé. ské p v dob šinové ohrož V tak hledá tende

IDEA anti COVID-19

Projekt předkládající doporučení pro zmírnění dopadů očekávané ekonomické krize na českou společnost

Všechna naše doporučení naleznete ZDE

Aktuálně »

Nezaměstnanost v období covid-19 - srpen 2021

7. 9. 2021 Grafické znázornění vývoje nezaměstnanosti na základě dat MPSV

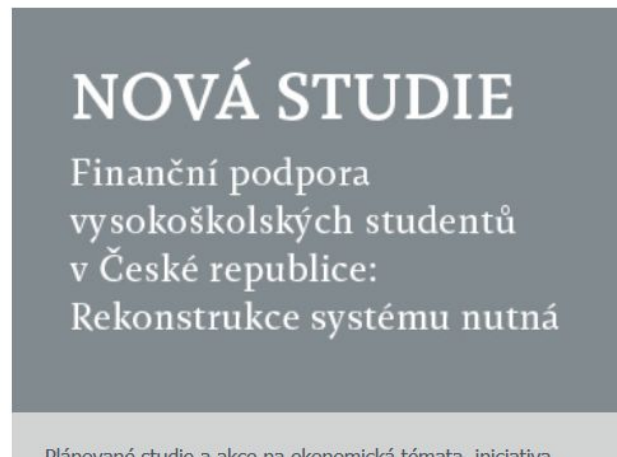
Platy učitelů v roce 2020: Usne Česko na vavřínech?

1. 9. 2021 Platy učitelů předurčují atraktivnost učitelské profese [Více...](#)

SCIPO 2021

Připravujeme »

NOVÁ STUDIE

Finanční podpora vysokoškolských studentů v České republice: Rekonstrukce systému nutná

Plánované studie a akce na ekonomická témata iniciativa

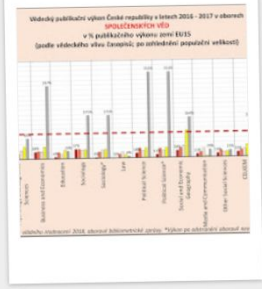
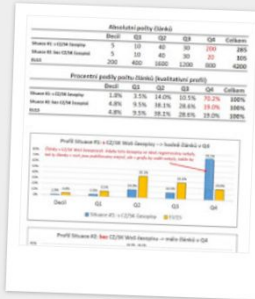
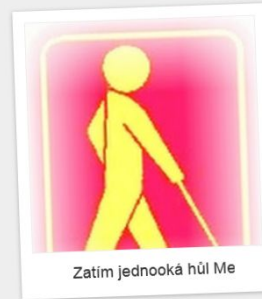
**Automaticky zasílaná avíza
studií a přednášek možno
objednat na**

idea@cerge-ei.cz

O hodnocení a financování vědy (Daniel Münich soukromě) věda, hodnocení, výzkum, Česká republika, biblio...

Snapshot Domovská stránka

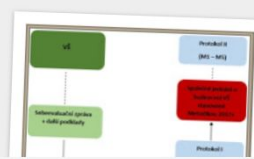
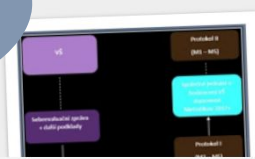
A table titled 'Categories by Rank' showing a list of journals and their corresponding ranks.

Categories by Rank

GEOGRAFIE PRAGUE 12
SOCIOLOGIE BRATISLAVA 004!
SLOVO SLOVESNO 003'
POLIT EKON 00
PSYCHOL 000!

A table titled 'Publikace v časopisech v roce 2013' showing data for various journals.

Publikace v časopisech v roce 2013

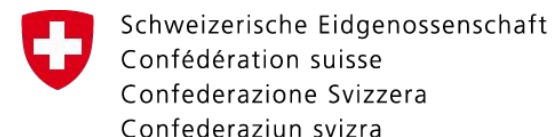
A table with multiple columns and rows of data.

Data table

Jan Žůrek

NADACE
KRÁSA POMOCI

I D E A

Institut pro democracii a ekonomickou analýzu

Nezávislý think tank při
Národohospodářském ústavu AV ČR, v.v.i.
zaměřující se na analýzu, vyhodnocování
a vlastní návrhy veřejných politik

IDEA **CERGE**
EI

Epidemiologické modely

Nezávislý think tank při
Národohospodářském ústavu AV ČR, v.v.i.
zaměřující se na analýzu, vyhodnocování
a vlastní návrhy veřejných politik

IDEA CERGE
EI

Model A: Celkový epidemiologický pohled

Celopopulační model zkoumající důsledky plošných opatření a trasování. Předpovědi po dobu výjimečného stavu zasílány MZ, Hospodářské komoře.

Model B: Regionální pohled

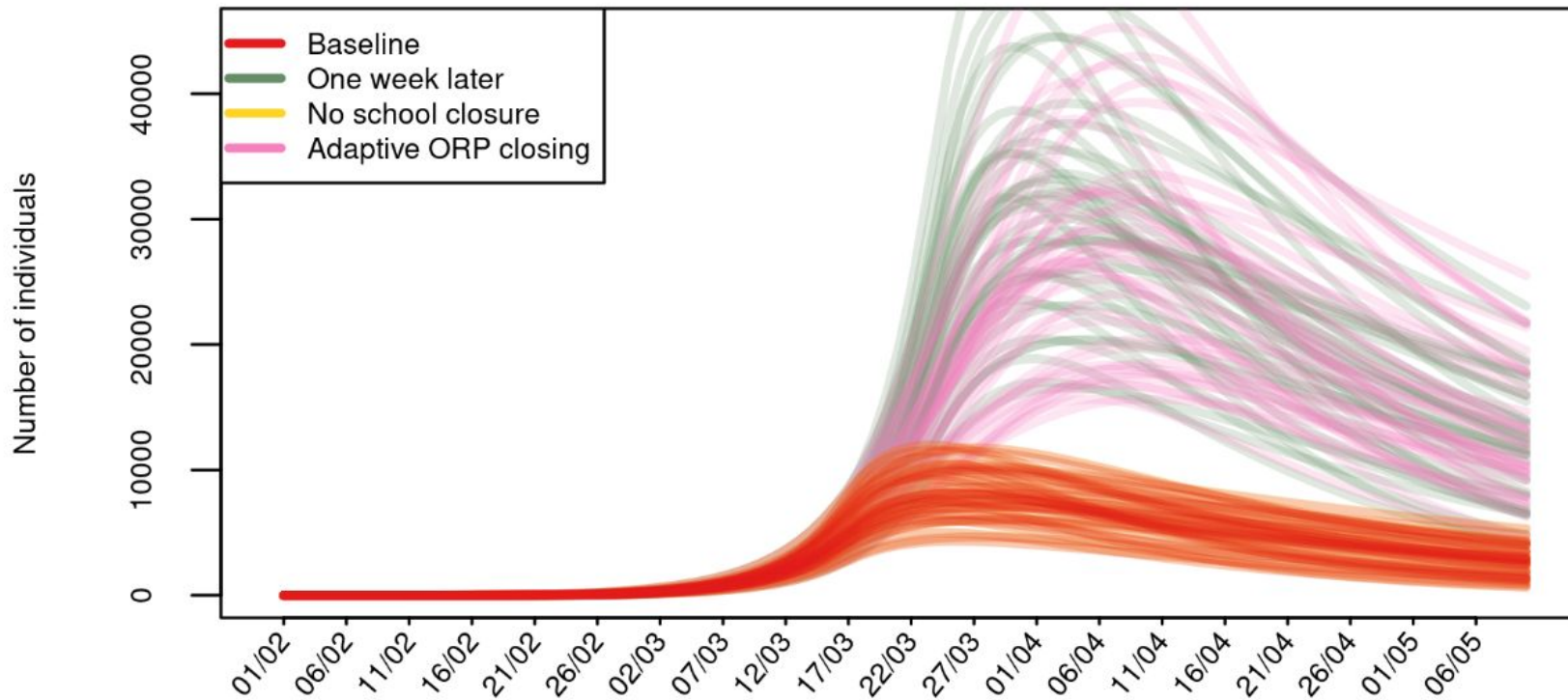
Třípopulační model zkoumající mechanismus epidemie na úrovni všech 206 obcí s rozšířenou pravomocí. Umožňuje modelovat opatření omezující jednotlivé populace: uzavírání škol, izolace seniorů, jen pro některé ORP atp.

Model M: Individuální pohled

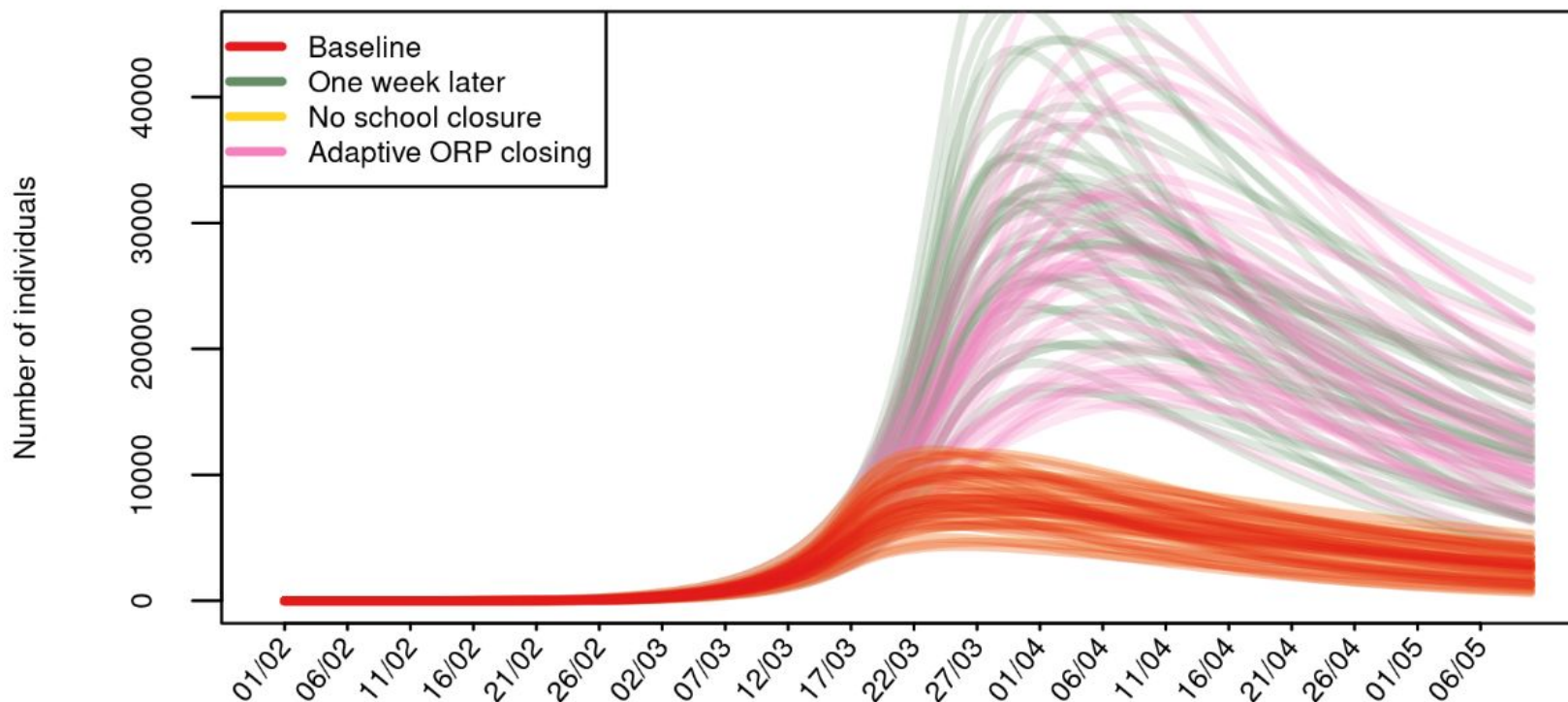
Síťový agentní model města M, kde je každý občan modelován samostatně. Umožňuje na úrovni města s 60 000 obyvateli, kteří jsou spojeni přibližně jedním milionem vazeb, modelovat strategie testování a trasování, opatření jako uzavření sportovišť, opatření týkající se domovů pro seniory atp.

Využití: prospektivní srovnání různých opatření (lokální uzávěry při různých limitech), retrospektivní modelace možných scénářů (výjimečný stav o týden později, neuzavření škol), vývoj v mikrosvětě podle různých typů trasování.

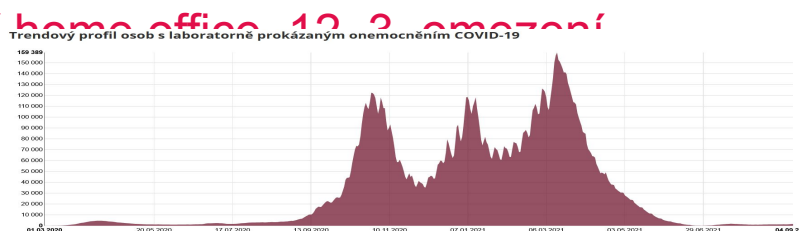
Kalibrováno na ISIN a PAQ šetření o chování lidí: kontakty, dodržování opatření

Baseline: 11. 3. zavření škol, doporučení home office, 12. 3. omezení cestování, 14. 3. zavření restaurací, sportu, kultury a většiny obchodů, 19. 3. roušky, desinfekce, minimálně 2m rozestupy.

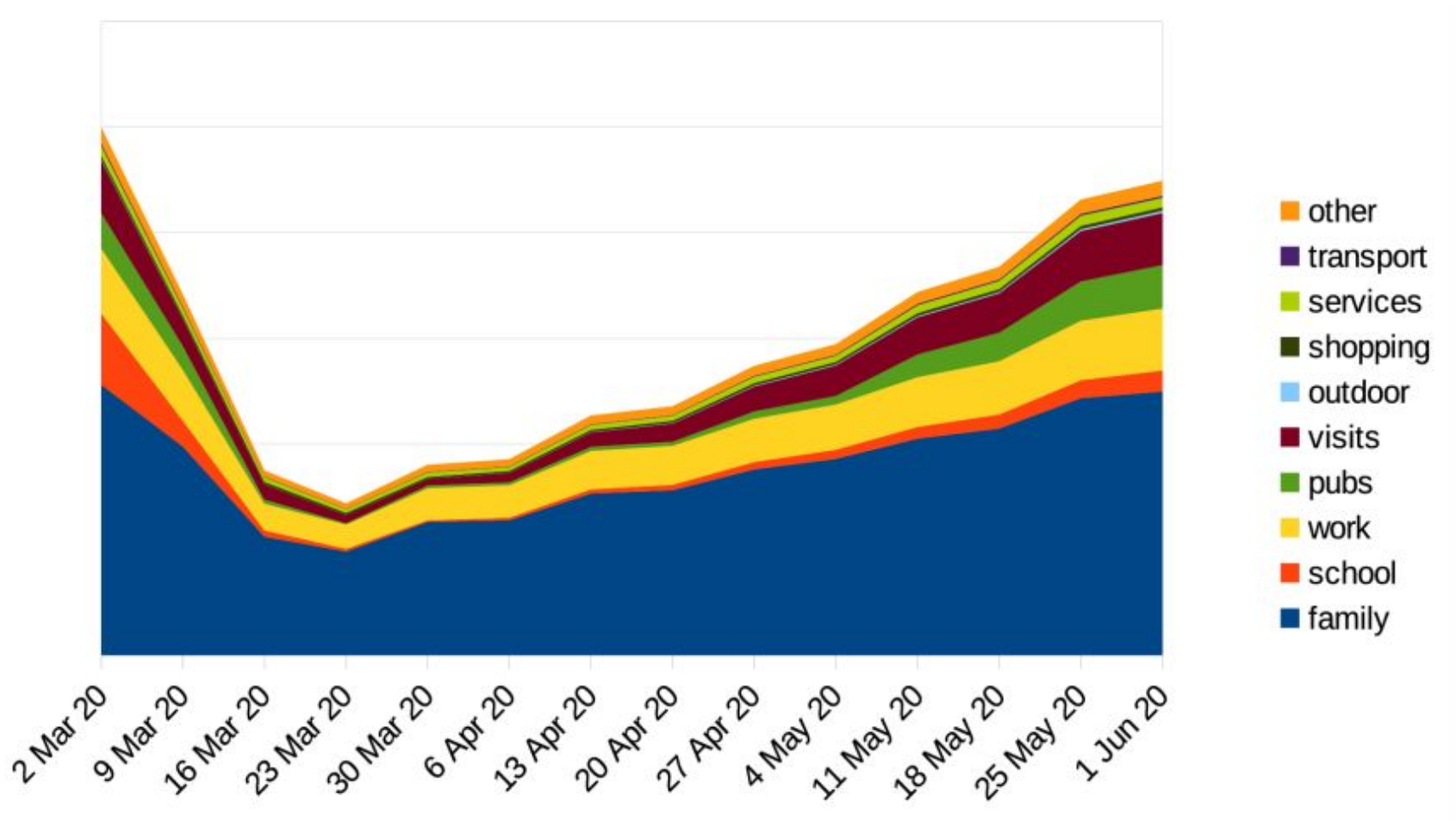
Baseline: 11. 3. zavření škol, doporučení home office, 12. 3. omezení cestování, 14. 3. zavření restaurací, sportovní zařízení, roušky, desinfekce, minimálně 2m rozestup, 17. 3. zavření obchodních center, 20. 3. zavření kanceláří, 23. 3. zavření škol, 26. 3. zavření restaurací, 29. 3. zavření kanceláří, 31. 3. zavření obchodních center, 03. 04. zavření kanceláří, 06. 04. zavření obchodních center, 09. 04. zavření kanceláří, 12. 04. zavření obchodních center, 15. 04. zavření kanceláří, 18. 04. zavření obchodních center, 21. 04. zavření kanceláří, 24. 04. zavření obchodních center, 27. 04. zavření kanceláří, 30. 04. zavření obchodních center, 03. 05. zavření kanceláří, 06. 05. zavření obchodních center

Průběh krize v longitudinálním šetření domácností PAQ Život během pandemie

Nezávislý think tank při
Národohospodářském ústavu AV ČR, v.v.i.
zaměřující se na analýzu, vyhodnocování
a vlastní návrhy veřejných politik

IDEA CERGE
EI

Dynamika rizika nakažení v jednotlivých kategoriích kontaktů

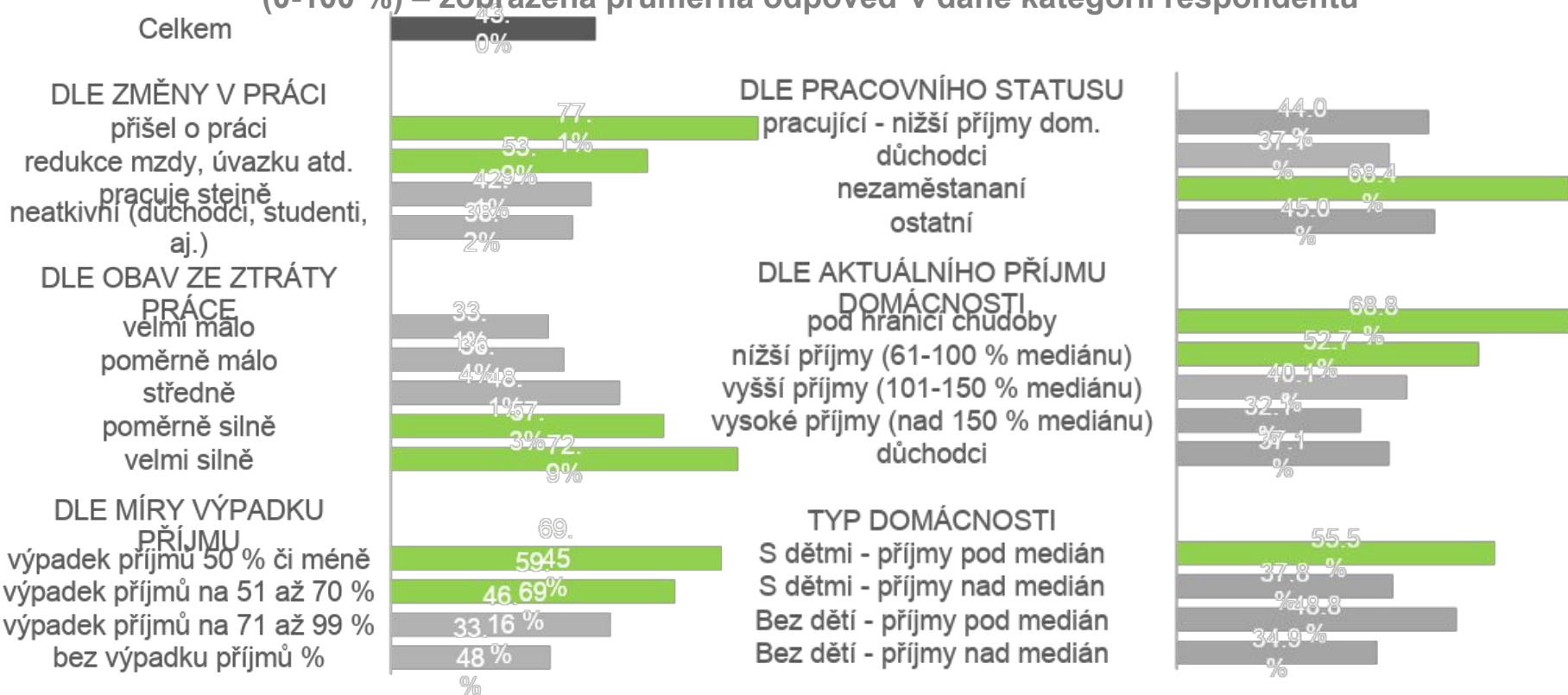
Šetření PAQ *Život během pandemie* (N=2500)

- 4 % pracujících přišlo o práci, navíc
- 23 % zaměstnanců čelí redukci mzdy, úvazku, ztrátě benefitů, DPP či plateb na ruku.
- 11 % domácností čelí redukci příjmů o 40 % a více (cca 490 tisíc domácností)
- 23 % domácností chce výrazně šetřit na spotřebním zboží a potravinách
- 17 % pracujících se silně obává ztráty práce
- 45 % respondentů považuje za pravděpodobný návrat koronaviru i plošných restrikcí

Nejvyšší multiplikátor u lidí, kteří ztratili práci / byla redukována či se ztráty obávají. Mezi nízkopříjmovými a domácnostmi s výpadkem příjmu. V těchto skupinách respondenti odhadují, že by 53 až 77 % případné podpory utratili za nákupy, uhrazení potřeb apod. V ostatních skupinách respondenti předpokládají převod většiny podpory do úspor – to platí i důchodců.

Kolik z případné nepodmíněné podpory 15 tisíc Kč by vaše domácnost využila na uhrazení aktuálních potřeb a nákupy

(0-100 %) – zobrazena průměrná odpověď v dané kategorii respondentů*

Zdroj: Život během pandemie, Vlna 6, N=2500, konec května 2020 - *respondenti odpovídali pomocí slideru s tím 0-nic všechno bychom dali do úspor až 100-celou podporu bychom využili na uhrazení současných potřeb, nákupy atd. 60

Potenciální doporučení NERV

HW: Vysokorychlostní připojení: **MPO** OP PIK, pokrytí učeben wi-fi: **MŠMT** a IROP, multimediální notebook a mobilní internet každému učiteli: **MŠMT** OP JAK

On-line nástroje Ekosystém doporučených online nástrojů (placený moderátor MŠMT NPI) se zapojením Česko.Digital, digikoalice.cz/, #NaDálku, MAP/MASK Místní akční skupiny, podpora vzniku materiálů pod otevřenými licencemi (např. Creative Commons), komunitní funkce (recenze): edu.cz: **MŠMT** garance min. financování

Výzkum: Vznik nebo rozšíření působnosti existujícího rezortního výzkumného pracoviště zaměřeného na digitální pedagogiku. Metodická podpora ředitelů. Centrum podpory na paed. fakultách. Inovace Rámcových vzdělávacích programů.

Žáci odříznutí od výuky: Odměna učitelům za doučování září-listopad: Podpora pořízení ICT techniky pro žáky bez přístupu k výuce v kombinaci s kroužky s tematikou digitální gramotnosti, dostupná volná wi-fi. Plus terénní práce. Chybí data, finance.

COVID-19 Crisis Fuels Hostility against Foreigners

Vojtech Bartos, Michal Bauer, Jana Cahlíková, Julie Chytilová

Aggressive behavior against out-group members often rises during periods of economic hardship and health pandemics. Here, we test the widespread concern that the Covid-19 crisis may fuel hostility against people from other nations or ethnic minorities. Using a controlled money-burning task, we elicited hostile behavior among a nationally representative sample (n=2,186) in the Czech Republic, at a time when the entire population was under lockdown. We provide causal evidence that exogenously elevating salience of the Covid-19 crisis magnifies hostility against foreigners. This behavioral response is similar across various demographic sub-groups. The results underscore the importance of not inflaming anti-foreigner sentiments and suggest that efforts to restore international trade and cooperation will need to address both social and economic damage.

<https://www.iza.org/publications/dp/13250/covid-19-crisis-fuels-hostility-against-foreigners>

Home > Publications > IZA Discussion Papers > COVID-19 Crisis Fuels Hostility against Foreigners

May 2020

[IZA DP No. 13250: COVID-19 Crisis Fuels Hostility against Foreigners](#)

Vojtech Bartos, Michal Bauer, Jana Cahlíková, Julie Chytilová

Aggressive behavior against out-group members often rises during periods of economic hardship and health pandemics. Here, we test the widespread concern that the Covid-19 crisis may fuel hostility against people from other nations or ethnic minorities. Using a controlled money-burning task, we elicited hostile behavior among a nationally representative sample (n=2,186) in the Czech Republic, at a time when the entire population was under lockdown. We provide causal evidence that exogenously elevating salience of the Covid-19 crisis magnifies hostility against foreigners. This behavioral response is similar across various demographic sub-groups. The results underscore the importance of not inflaming anti-foreigner sentiments and suggest that efforts to restore international trade and cooperation will need to address both social and economic damage.